

Vaduguns

Otrdiena ● 2025. gada 3. jūnijā

CENA tirdzniecībā 1,10 EUR

Dejo jaunākā
paaudze

2.

Politiskā reklāma

TAVA BALSS IR IZŠĶIROŠA!

JŪSU IZVĒLE NOZĪMĒ ATTĪSTĪBAS NEPĀRTRAUKTĪBU – BALVU NOVADĀ, LATGALĒ!

SARAKSTS NR.

5

LATGALES
PARTIJA7.JŪNIJĀ
UZTICIES MUMS!

2025. gada pašvaldības domes vēlēšanas

LATGALES PARTIJA

Balvu novads

5

1. Sergejs Maksimovs
2. Maruta Castrova
3. Īmants Siličans
4. Ruta Cibule
5. Iveta Areikoviča
6. Līna Barovska
7. Anita Kokoreviča
8. Marija Dujbīnska
9. Elita Teiāne
10. Māris Voicihs
11. Rudite Ziemele
12. Larisa Kličončika
13. Irina Kovšova
14. Ilze Burka
15. Evelīna Krakope
16. Andris Mežals
17. Oļegs Kesks
18. Jānis Vancāns

1.

5.

9.

13.

16.

18.

2.

6.

10.

14.

17.

3.

7.

8.

11.

15.

4.

12.

16.

11.

13.

17.

14.

12.

18.

15.

11.

17.

16.

12.

18.

15.

11.

17.

16.

12.

18.

15.

11.

17.

16.

12.

18.

15.

11.

17.

16.

12.

18.

15.

11.

17.

16.

12.

18.

15.

11.

17.

16.

12.

18.

15.

11.

17.

16.

12.

18.

15.

11.

17.

16.

12.

18.

15.

11.

17.

16.

12.

18.

15.

11.

17.

16.

12.

18.

15.

11.

17.

16.

12.

18.

15.

11.

17.

16.

12.

18.

15.

11.

17.

16.

12.

18.

15.

11.

17.

16.

12.

18.

15.

11.

17.

16.

12.

18.

15.

11.

17.

16.

12.

18.

15.

11.

17.

16.

12.

18.

15.

11.

17.

16.

12.

18.

15.

11.

17.

16.

12.

18.

15.

11.

17.

16.

12.

18.

15.

11.

17.

16.

12.

18.

15.

11.

17.

16.

12.

18.

15.

11.

17.

16.

12.

18.

15.

11.

17.

16.

12.

18.

15.

11.

17.

16.

12.

18.

15.

11.

17.

16.

12.

18.

15.

11.

17.

16.

12.

18.

15.

11.

17.

16.

12.

18.

15.

11.

17.

16.

12.

18.

15.

11.

17.

16.

12.

18.

15.

11.

17.

16.

12.

Vārds žurnālistam

Artūrs Ločmelis

Ja cilvēkam piedēvē ipašību ‘varaskārs’, tam vairāk ir negatīva nekā gaiša noskaņa. Tas tādēļ, jo jau vēsturiski cilvēki, kuri alkuši sēdēt augstos krēslos, ne vienmēr bijuši sabiedrības mīluļi, bet savu sociālo statusu nekautrējās izmantot personīgiem nolūkiem. Tas nevienam parastajam cilvēcīgam nav paticis. Vienlaikus būt varaskāram nav nekas peļams (vismaz teorētiski), jo kā gan ietekmēt notiekošo, ja neesat to cilvēku vidū, kuri pieņem lielus lēmumus? Un negribas pārstāt ticēt, ka ir cilvēki, kuri patiešām grib pieņemt lielus, godīgus, labklājību veicinošus lēmumus. Vai jūs tam ticat? Un vai tie deputāta amata kandidāti no deviņu politisko spēku sarakstiem Balvu novadā, par kuriem jau no vakardienas var nobalsot pašvaldību vēlēšanās, ir varaskāri? Jāsecina, ka vismaz šo partiju līderi pilnīgi noteiktā tādi ir, jo kāpēc gan startē vēlēšanās, ja nav mērķa iepeldēt, džiļi iemirt un uzkult ūdeni vietējā Balvu novada politikas diķi? Aizvadītās laikraksta “Vaduguns” rikotās priekšvēlēšanu diskusijas liecina, ka dažos no viņiem kāre pēc varas ir lielākā un izteiktākā, citiem – piezemētākā, bet varbūt tas ir tikai mānīgi, jo pieredzējušāks *vilkis* vienmēr uzvedīsies bravūrigāk nekā politikā salīdzinoši jauns *gurķis*. Lai vai kā, jau šis nedēļas pašā nogalē uzzināsim, kuri piecpadsmīt kungi un dāmas sev pielaikos tautas kalpa tērpu un domās par to, lai Balvu novads plaukst un zēl (bez ironijas). Lasītāj, vai jau esi nolēmis, par ko atdosi savu balsi? Un vēl. Saka, ka politika ir pārāk nopietna lieta, lai to uzticētu politiķiem. Taisnības labad jāmin, ka šis teiciens droši vien vairāk ir labskanīga vārdu spēle, jo nav jau tā, ka starp deputātiem nav goda viru. Ir. Nu jābūt taču!

Lai veicas!

Latvijā

Aicinās lemt par ārkārtas situāciju. Lauksaimniecības organizāciju sadarbības padome (LOSP) aicinās Zemkopības ministriju sasaukt krīzes vadības grupu par ārkārtas situācijas izsludināšanu plūdu piemeklētajās teritorijās Vidzemē un Latgale. Protī, lauksaimniekiem nepieciešams atbalsts, lai spētu turpināt darbu un glābtu vēl neiznīcināto ražu. “Uz mainīgajiem laika apstākļiem skatījāmies piesardzīgi, bet ar cerību, ka tie uzelbosies. Tomēr tikko virkne Latvijas lauksaimnieku saskārās ar ievērojamiem plūdiem. Tas ir kā dabas stihijas spriedums sējumiem un lauksaimnieku līdz šim paveiktajam darbam. Diemžēl šajās teritorijās ražas nebūs,” uzsvēr G. Gūtmanis.

Izskaņa bīļešu tirdzniecības uzlabojumus. XIII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku Rīcības grupas vadītāja Inga Vasiljeva pastāstīja, ka dziesmu svētku rīkotāji ir gatavi analizēt, kā būtu uzlabojama svētku bīļešu tirdzniecība, lai vairāk cilvēku ar to būtu apmierināti. Tomēr jau tagad skaidrs, ka visiem, kuri vēlas apmeklēt šos svētkus, bīļešu nekad nepietiks, jo vietu skaits pasākumos ir ierobežots. Viņa arī atzina, ka viens no diskusiju objektiem varētu būt maksimālais vienā pirkumā iegādājamo bīļešu skaits, kas šajos svētkos bija astoņas bīletes. Piemēram, pirms 2023. gadā notikušajiem dziesmu svētkiem maksimālais vienā pirkumā iegādājamo bīļešu skaits bija četras, bet toreiz tika saņemti iebildumi no daudzbērnu ģimenēm, kuras nespēja vienā piegājenā iegādāties bījetes visiem ģimenes locekļiem. Nemot vērā šīs iebildes, maksimālais vienā pirkumā iegādājamo bīļešu skaits tika palielināts, taču pēc šī gada svētkiem atkal būtu jāsak analizēt, vai tas darāms arī turpmāk.

Cietumsods par brāļa slepkavību. Latgales rajona tiesa piespriedusi 15 gadu brīvības atņemšanu vīrietim, kurš kopīgas iedzeršanas laikā, izmantojot brāļa bezpalīdzības stāvokli, viņu nogalināja. Protī, apsūdzētais, būdams alkohola ietekmē un dusmu vadīts, nolēma nogalināt brāli, ar kuru kopīgi lietoja alkoholiskos dzērienus. Kamēr viņš atradas stiprā alkohola reibuma stāvokli, gulēja un nevarēja sevi aizsargāt, apsūdzētais piegāja pie brāļa un ar cirvja pieta galu tīši sita viņam ne mazāk kā sešas reizes galvas apvidū. Cietušajam tika nodarīti smagi un dzīvībai bīstami miesas bojājumi, kā rezultātā notikuma vietā iestājās vīrieša nāve.

(Ziņas no interneta portāliem www.tvnet.lv, www.apollo.lv, www.delfi.lv)

Deju kolektīvu sadancis

Katra diena ir kā dzījas pavediens

Foto - no personīgā arhīva

Vieno deja. Sadancis pulcēja kolektīvus: “Jaudalēni”, Bērzpils pamatskolas 1.-3.kl. (vadītāja Iveta Tiltiņa), “Kipariņi” (vadītāja Lucija Bukša), “Palazdīte” (vadītāja Daiga Lukjanova), “Cielaviņa” (vadītāja Zita Kravale), “Saulstarīni” (vadītāja Kristīne Jermacāne), Rugāju vidusskolas 1.-2.klašu deju kolektīvs (vadītājas Astrīda Circene un Sanīta Anckina).

Maija izskanā Bērzpili notika Balvu novada deju kolektīvu sadancis “Mēs katru dienu kamoliņu tinam”, kurā piedalījās vairāki pirmsskolas vecuma bērnu un skolēnu deju kolektīvi.

Bērzpils saieta nama pirmsskolas deju kolektīva “Jaudalēni” un pamatskolas 1.-3.klašu deju kolektīva vadītāja Iveta Tiltiņa atklāj, ka doma par koncertu Bērzpili radās martā, kad skolēnu deju kolektīvi viesojās Balvu sākumskolas pasākumā, ko organizēja deju kolektīvu “Saulstarīni” (1.-2.kl. un 3.-4.kl.) vadītāja Kristīne Jermacāne. “Vienojāmies, ka mācību gada noslēgumā bērni sadejos Bērzpili”, teic I.Tiltiņa, kura kopā ar Bērzpils saieta nama vadītāju Ivetu Raciborsku vadīja deju kolektīvu sadanci. Pasākuma vadītājas atzina, ka koncertā atskatījās uz krāsainiem pavedieniem, kurus dejotāji ir satinuši kopā visa mācību gada garumā: “Katra diena ir kā dzījas pavediens. Reizēm spožs kā saule, reizēm bēs kā rudens lapas, reizēm koši raibs kā priečīgs smaids.” Deju kamolu jautri un līksmi koncerta pirmajā daļā tina mazie Bērzpils, Rugāju un

Tilžas dejotāji, kuri vēl tikai mācās, bet jau dejo no sirds. Bērni prieceja ar dejām “Ak, mīlo lācīt”, “Zvēru popūrijs”, “Ķipariņi, pipariņi”, “Sen jau Piču nerēdēju” un citiem priekšnesumiem. Koncerta otrajā daļā dejas skatītājus veda pa skolēnu ceļu no 1. līdz 5. klasei. “Katra deja ir kā jauns dzīpars zināšanu kamolā”, uzsvēra pasākuma vadītājas un aicināja uz skatuves dejotājus no Balvu sākumskolas, Bērzpils pamatskolas, Rugāju vidusskolas, Tilžas KVN, Kubulu Kultūras nama, kā arī ciemiņus Līgu Lupkinu ar dēlu Valteru, kuru deja “Nāc ar mani padejot” emocionāli uzrunāja un aizkustināja skatītājus. Koncerta trešajā daļā pasākuma dalībnieki tina prieka un draudzības kamolu, jo kamolā bija dejas, kas dāvāja prieku – bez vārdiem, bet ar smaidu. Bērni ar priekšnesumiem ne tikai tina kamolu, bet iedejoja Saulainajā vasarā, priecējot ikvienu klātesošo ar dejām, kas tapušas cītīga darba rezultātā. Koncerta finālā uz skatuves pulcējās visi kolektīvi, izskanēja pateicības vārdi gan dejotājiem, gan kolektīvu vadītājiem.

Foto - no personīgā arhīva

“Jaudalēni”. Rudenī būs divi gadi, kopš darbojas Bērzpils saieta nama pirmsskolas vecuma bērnu deju kolektīvs “Jaudalēni”. Līdz sadancim, kā atklāja I.Raciborska, bija izvirzīts mērķis, ka bērniem būs jauni tēri, bet, tā kā pašvaldība nepiešķira finansējumu tērpu iegādei, tos uzšuva saieta nams sadarbībā ar bērnu vecākiem. Meitenēm ir jaunas blūzes un svārki, zēniem – kreklī un bikses.

Rugāju apvienības pagastos Lietavas pasliktina ceļu darbus

Pagastos, kā ik vasaru, notiek teritorijas sakopšanas darbi un dažādi kultūras pasākumi.

Rugāju apvienības pārvaldes vadītājas pienākumu izpildītāja BIRUTA BOGDANE atzīst, ka vasaras ieskaņā kultūras pasākumi un saimnieciskie darbi notiek visos četros pagastos: “Aizvadītajās nedēļās skolās notika dažādas aktivitātes – braucieni, ekskursijas u.c. Strādājam komandā. Lēni sokas ar iepirkumiem, tāpēc daži saimnieciskie darbi, kuri bija paredzēti, ir aizkavējušies. Ir izsludināts iepirkums par Bērzpils pagasta Līvānu ielu asfalta seguma un ūdensnoteku sistēmas atjaunošanu. Uz jūnija vidu būs zināms piedāvājums. Projektētās ielu sakārtošanas izmaksas ir ievērojami lielas. Lūgšim piešķirt finansējumu Balvu novada ceļu rezerves fondam.” Runājot par ceļu remontiem, B.Bog-

dane informē, ka ir veikta ceļu greiderēšana un grants uzbēršana ceļu kritiskajos posmos Bērzpils un Krišjāņu pagastos, ceļi greiderēti arī Rugāju un Lazdukalna pagastos, piebilstot, ka diemžēl lietavas ceļu stāvokli ir pasliktinājušas. Lazdukalna pagastā pašlaik notiek remontdarbi uz valsts ceļa Rūbāni–Primenes, kur paredzēta divkārtu virsma apstrāde. “Darbi rit diezgan veiksmīgi uz priekšu, tiek rakti novadgrāvji, ievietotas caurtekas. Ar 2.jūniju Rugāju apvienības pagastos darbu uzsāka arī skolēni, pa vienam skolēnam Bērzpili un Krišjāņos, divi – Lazdukalnā un trīs – Rugāju pagastā. Skolēni būs palīgi sakopsānas darbos, savukārt viens strādās par aukli,” atklāj B.Bogdane. Pagastos, kā ik katru sezonu, strādnieki aktīvi pļauj zāli, ar jūniju darbā pieņemti kapsētu pārziņi, jo tuvojas kapusvētku laiks, kad jāsakopj kapsētas.

Lappusi sagatavoja A.Socka

Šajās vēlēšanās drosmi, stabilitāti, īzaugsmi PAR SARAKSTS NR.1

Mūsu deputātu kandidātu saraksts veidojies ārpus ierastās pašvaldību politikas sistēmas. Mēs esam neatkarīgi – nepakļauti vadību diktātam vai birokrātiskām spēlītēm. Taču mēs esam arī atbildīgi – pret novada cilvēkiem, pret viņu darbu un nodokļos samaksāto naudu, pret mūsu kopējo nākotni.

83 % no mūsu komandas ir ar augstāko izglītību, daudzi – uzņēmumu īpašnieki, vadītāji vai pieredzējuši profesionāļi. Mēs nākam no vides, kur jāpieņem lēmumi, jāsaņiedz rezultāti un jāprot sadarboties. No vides, kur plānošana, disciplīna un profesionālisms nav izvēles iespēja, bet ikdienas nosacījumi, lai viss notikuši tā, kā tam jānotiek.

Tieši šādu domāšanu mēs gribam ienest arī pašvaldībā.

1. JĀNIS TRUPOVNIEKS

Novada vadītāja amata kandidāts
Balvu novada pašvaldības deputāts
SIA ZEILES īpašnieks, valdes loceklis

Uzņēmējiem ir jādod iespēja attīstīties savā novadā – bez liekas birokrātijas, bez kavētēm lēmumiem un atturētas attieksmes. Mēs redzam pašvaldību kā partneri, nevis šķērsli. Mums ir svarīgi, lai jaunas idejas tiktu uzskaitītas un lai vietējais bizness justos novērtēts, nevis viens pret sistēmu;

Skolotājiem un izglītības jomas cilvēkiem jābūt drošiem, ka pašvaldības lēmumos tiks ņemta vērā reālā situācija skolās. Izglītības sistēmai ir jābūt ne tikai strukturētai, bet arī dzīvotspējīgai. Ar skaidru pārvaldību, saprātīgām slodzēm un godīgu attieksmi. Mēs iestājamies par ekosistēmas principu, kur katram izglītības posmam un darbiniekam ir savas skaidras vietas, uzdevums un ciena;

Senioriem jānodrošina cieņpilna, droša un pieejama ikdiena, atbalstot veselības un sociālos pakalpojumus, turot rūpi par saimnieciskām lietām savās pilsētās un pagastos.

Mēs nevēlamies pārvaldīt no augšas uz leju. Mēs vēlamies strādāt kopā – ar cilvēkiem, kuri nāk ar ierosinājumiem un paši zina, kā lietas var darīt vislabāk.

Finanšu disciplīna, efektīva darba organizācija un konkurētspējīgs atalgojums – tie nav lozungi, tie ir mūsu profesionālās pieredzes pamatelementi. Mēs neteiksim, ka būs viegli, bet mēs zinām, ka kopā mums viss izdosies,

jo mūsu novadam un tā cilvēkiem pienākas vairāk – vairāk cieņas, vairāk sakārtotības, vairāk attīstības!

2. SANDRA KINDZULE

Balvu novada pašvaldība deputāte
NVA Balvu filiāles vadītāja

3. ANDRIS BAČUKS

SIA 'Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība' fizioterapeits

4. SKAIDRĪTE SALENIECE

Balvu novada Daudzfunkcionālais sociālo pakalpojumu centra vadītāja

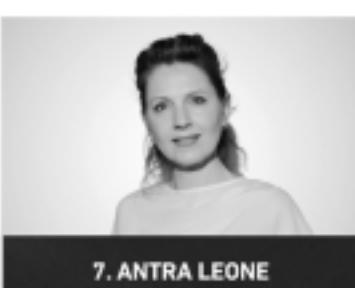
5. KRISTAPS VANAGS

SIA 'KV9' valdes loceklis
SIA 'Wake up' valdes loceklis

6. JĀNIS GAILIS

Atvaijināts NBS pulkvedis

7. ANTRA LEONE

Balvu novada Lazdukalna Saieta nama vadītāja

8. ARVĪDS RACIBORSKIS

SIA 'Barons R' valdes loceklis,
autoapmācības instruktors

9. ALEKSANDRS TIHAMIROVS

Pašnodarbinātais

10. AIGARS BUKŠS

SIA 'Skanulī' īpašnieks

11. JĀNIS DIMITRIJEVS

NMP dienesta autovadītājs
SIA 'Dimago' valdes loceklis

12. INGRĪDA PARŠINOVĀ

Balvu sākumskolas skolotāja

13. GUNTIS KIKUTS

ZS 'NORDEKI' saimniecības vadītājs

14. EDGARS BENDZULIS

SIA 'BBB' akmenkalis

15. ARTIS PLEŠS

Balvu pašvaldības aģentūra 'San-tex'
ražošanas daļas kontrolieris

16. JOLANTA VRUBLEVSKA

Dienas aprūpes centrs un Grupu māja
Viljaka vadītāja

17. SANDIS MEIERS

SIA 'Agroserviss B' būvdarbu vadītājs
Būvuzraugs

18. JĀNIS AUŽINŠ

Balvu novada domes deputāts
ZS 'Lielī' īpašnieks

**LATVIJAS
ZĀLĀ PARTIJA**

Reklāmu apmaksā Latvijas Zaļā partija

Sportiskas aktivitātes

Diplomus un balvas saņem visas komandas

Aizvadītajā nedēļā Eglaines pamatskolā notika Ģimēnu dienas jautrie starti, kas šajā izglītības iestādē jau ir kļuvuši par tradīciju.

Šādas sportiskas aktivitātes, kā stāsta sporta skolotāja VIOLETA DOKĀNE, lai arī ar nelielām izmaiņām, maija pēdējā nedēļā skolā notiek jau daudzus gadus. Komandā piedalās divi dalībnieki no ģimenes, piemēram, vecāks un bērns, brālis un māsa: "Bērniem palīgā atbrauc arī brāļi un māsas, kuri jau beiguši mūsu skolu, krustēvi un krustmātes. Daži pierunā arī vecmāmiņas, šogad piedalījās divas vecmammas. Ir ģimenes, kuras jautrajos startos aktīvi piedalās katru gadu. Šogad piedalījās 26 komandas." Parasti pasākumā komandas darbojas 10 aktivitātēs. Katru gadu sporta skolotāja izdomā kādu jaunu aktivitāti un vecajās pamaina kādu no elementiem. Tradicionāli jau vairākus gadus notiek Lielā stafete, kurā ir kerras stumšana ar uzdevumiem. Vairāki uzdevumi veicami, kuros svarīga ir precīzitāte, – bumbu mešana ar dvieli, lidojošo šķivīšu mešana vārtos, bumbiņu mešana ar atsietienu u.c. Vienmēr ir arī kāda aktivitāte ar ūdeni. Šogad bija arī lēkšana ar lielo virvi un smagumu turēšana. Pasākumā bija arī 11.aktivitāte – KiVa labo īpašību medaļa. Katrai komandai bija medaļa ar KiVa logo, kurai otrā pusē bija jāsavāc pēc iespējas vairāk labo īpašību no citām komandām (dalībnieki rakstīja pa vienai īpašībai uz citu medaļām – stiprākie, smaidīgākie, veiklākie utt.). Šo aktivitāti, kā skaidro V.Dokāne, iekļāva tādēļ, ka šogad Eglaines pamatskola ir iestājusies antibulinga jeb pāridarījuma novēršanas projektā. Mācību gadu skolēni sāka ar apņemšanos nedarīt cits citam pāri, gadu noslēdzot ar labiem vārdiem viens otram.

Katra komanda pirms starta izdomāja savu nosaukumu, piemēram, "Snikerīši", "Nezinīši", "Liliputī", "Lāčuki", "Izpali-dzīgie" u.c. Tiesāšanā, kā vienmēr, palīdzēja skolotāji, tehniskie darbinieki un vecākie skolēni. Aktivitātēs katrā komanda guva punktus, kurus, kopā saskaitot, noteica veiksniņāko. Par aktīvu dalību pasākumā komandas apbalvoja pēdējā skolas dienā – mācību gada noslēguma pasākumā. Diplomi un balviņas tika visām komandām. Uz apbalvošanu parasti pirmās izsauc komandas ar labākajiem rezultātiem, un tām ir lielākā iespēja izvēlēties balvu. "Prieks par ģimēnu komandām, kuras startē regulāri, kā arī par tiem vecākiem un radiniekiem, kuri ļāvās sevi pierunāt un izmēģināja savus spēkus jautrajos startos pirmo reizi. Būtu patīkami redzēt vēl vairāk vecāku, jo bērniem ļoti patīk darboties kopā ar ģimeni!" uzsver sporta skolotāja.

Foto - no personīgā arhīva

Ķerras stumšana. Aktivitāti ar uzdevumiem pilda Dāvis Dobrovoļskis ar mammu.

Medaļas.
Labo vārdu veltīšana citām komandām bija viena no pasākuma aktivitātēm.

Foto - no personīgā arhīva

Ūdens aktivitāte. Amanda ar vecmammu cenšas ar ūdens pistolēm pēc iespējas ātrāk nošaut pudeles.

Papildina zināšanas

Grāmata – logs uz citu pasauli

Krišjānu pagasta bibliotēkas un Bērzkalnes bibliotēkas vadītājas DAIGA ZELČA un LIENE POMERE aizvadītajā nedēļā Latvijas Nacionālajā bibliotēkā (LNB) apmeklēja kursus "Lasītveicināšanas kompetence bibliotekāriem", tādējādi gūstot jaunas zināšanas, idejas un pierdzi.

"Šie nebija tikai kursi, bet vērtīgs piedzīvojums, ko izbaudīju un lidz ar to uz daudzām lietām paskatījos citādi. Grāmata ir logs uz citu pasauli, kuru var atvērt jebkurā laikā," pārliecīnāta Krišjānu bibliotēkas vadītāja Daiga. Arī Bērzkalnes bibliotēkas vadītāja Liene atzīst, ka kursi bija lieliski, izzinoši un izglitojoši. Nodarbiņas notika klātienē divas dienas, dalībniekiem bija iespēja aplūkot Gaismas pili, ielūkoties grāmatu plauktos, smelties dažādās idejas, kuras noteikti pielietos arī savās bibliotēkās. "Grāmatas ir brīvība, patiesums, godigums, atklātība, atvērtība un uzticēšanās. Lasīt katru dienu 15–20 minūtēs ir lielisks veids, kā sevi pilnveidot. Astrida Lindgrēne ir teikusi: "Ir svarīgi, lai ikvienam būtu iespēja iepazīties ar idejām, kas dzīvei liek šķist lielākai." Uz tikšanos bibliotēkās!" aicina L.Pomere.

LNB Bērnu nodalā. Tuvojoties vasaras laikam, bibliotekāres (no kreisās) Liene un Daiga aicina ikvienu apmeklēt publiskās bibliotēkas, kurās var apmeklēt grāmatas jebkuram vecumposmam, kā arī izvēlēties aizraujošu dažādu žanru literatūru.

Recepte

Siera kūka ar ogām

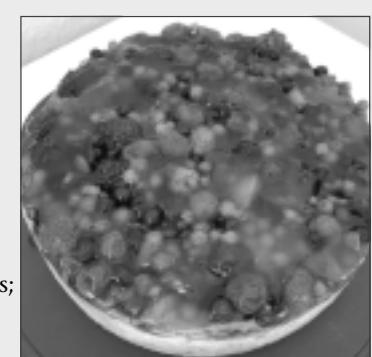
Vasara ir izlaidumu un dažādu svētku laiks, kad neiztikt bez kūkām vai citiem gardumiem. Krišjānu bibliotēkas vadītāja Daiga Zelča iesaka siera kūkas recepti, atzīstot, ka tā izdosies arī iesācējiem.

Kūku cepšana Daigai, kā pati atklāj, ir kas vairāk nekā vienkārša kulinārijas prasme – tas ir mīlestības pilns process, kur katrā sastāvdaļa, katrs solis un detaļa ietekmē gala rezultātu: "Lai gan pati kūkas un saldumus neēdu, palutināt un iepriecināt sev tuvos un mīlos ar medus vai siera kūku man sagādā patiesu prieku. Biežāk sanāk izcept siera kūku, jo tās cepšana prasa mazāk laika. Kūku parasti dekorēju ar ogām, kas to padara īpaši garšīgu. Cepšanas laikā mājā izplatās neatkarītojams aromāts, kas piepilda gaisu ar mājigumu un gaidām. Kūkas cepšana ir process, kas vieno ģimeni, un tradīciju, kurā sajaucas rūpes, prasmes un prieks."

Klasiskā siera kūka

Sastāvdaļas:

- 200g "Selga" cepumu;
- 100g izkausēta sviesta;
- 600g krēmsiera;
- 200g cukura;
- 3 olas;
- 200ml skābā krējuma;
- 1 tējkārote vanījas esences;
- 1 ēdamkarote miltu;
- 1 tējkārote citrona sulas.

Pagatavošana

Sasmalcina cepumus, pievieno izkausētu sviestu. Maisījumu izklāj kūkas formas apakšā, stingri piespicētot. Cep cepeškrāsnī 180 grādos 10 min. Krēmsieru saputo ar cukuru, pievieno pa olai, katru rūpīgi iemaisot. Iemaisa skābo krējumu, vanīju, miltus, citrona sulu. Gatavo pildījumu lej uz izceptās pamatnes. Visu liek krāsnī 160 grādos uz 50–60 minūtēm. Kūkai ļauj pāris stundas atdzist. Dekorē ar ogām.

Lappusi sagatavoja A.Socka

Saruna

Darbs, kurā jāmāk parādīt pareizais virziens

Sanita Karavočika

“Ir sajūta, ka izdarīta pareizā izvēle. Priecājos, ka nenobijos no sagaidāmā, jo šobrīd manā pakļautībā ir 88 darbinieki. Aptveram visu Balvu novadu, un tā patiešām ir liela atbildība un plašs darba lauks,” atzīst Balvu novada Sociālās pārvaldes vadītāja LĪGA ŠUSTOVA, kurai jau apritejuši divi mēneši jaunajā amatā.

Kā sākās Jūsu ceļš sociālajā darbā? Šī joma bija apzināta izvēle no paša sākuma?

— Sociālajā jomā esmu nonākuusi pietiekami apzināti, jo mana pirmā profesija ir sociālais rehabilitētājs. Kad pēc vidusskolas pienāca laiks izdomāt, ko darīt tālāk, sapratu, ka lielpilsēta mani neuzrunā, līdz ar to izvēlējos mūspusē apgūstamu profesiju — sociālo jomu. Izmācījos par sociālo rehabilitētāju un paralēli mācībām sāku strādāt. Mana pirmā darbavietā bija kādreizējā Sociālās pārvaldes struktūrvienība “Ābelzieds” Tilžas internātpamatiskolā, kas bija ilgstošas sociālās aprūpes centrs bērniem. Tad pamazām, sākot ikdienas gaitas, guvu pieredzi arī citās sociālās jomas iestādēs. Šobrīd jāteic, ka Viļaka ir vienīgā no jomas iestādēm, kurā mūsu novadā vēl neesmu strādājusi. Kopš tā laika pagājuši 12 gadi. Var teikt, ka visa mana pieredze balstīta uz sociālo darbu. Strādājot Rugāju aprūpes centrā, paralēli sāku mācīties par juristi, kas bija mans bērniņas sapnis, jo man patīk pētīt dokumentus un rast dažādus risinājumus. Tad pavīdēja lieliska iespēja strādāt par juriskonsulti Rugāju novada pašvaldībā, bet pēc administratīvi teritorīlās reformas mani pārcēla uz Balviem. Nedaudz vēlāk liktenis piespēlēja iespēju pieteikties Balvu novada Sociālās pārvaldes vadītājas vietnieces amatam administrativajos un saimnieciskajos jautājumos. Mani pieņēma darbā, veiksmīgi strādāju, līdz notika kārtējais likteņa pāvērsiens — atbrīvojās vakance uz pārvaldes vadītājas vietu.

Ilgā bija jādomā, pirms pieteikties šim amatam?

— Tas bija ļoti grūts lēmums. Ilgi domāju un tam *briedu*, jo visu laiku sevī bija pretrunas — vajag vai nē. Taču tai pat laikā bija cilvēki, kuri skubināja, — pamēģini, kāpēc nē?! Norisēju, pamēģināju un līdz pēdējam brīdim neticēju, ka no pretendentiem šim amatam izvēlēsies mani. Bet man patīk riskēt, patīk izaicinājumi. Priecājos, ka juridiskais darbs joprojām ir klātesošs manā darbā. Šīs zinašanas ikdienā ļoti palīdz — gan konsultācijās, runājot ar cilvēkiem un mēģinot rast labākos risinājumus, gan saistībā ar iestādes darbību. Un, protams, liels bonus manā darbā ir tas, ka sociālās jomas iestādes pārzinu no praktiskās puses, tā teikt, no iekšenes. Sākot darbu kā aprūpētāja un pakāpeniski kāpjot uz augšu, esmu nonākuusi līdz vadītājas amatam. Līdz ar to zinu praktisko pusī ne tikai no pakalpojuma sniedzēja, bet arī pakalpojuma saņēmēja puses, darbinieka, iestādes puses — no visiem aspektiem.

Kā vienu no pirmajiem darbiem, stājoties jaunajā amatā, solījāt apmeklēt sociālās jomas iestādes. Kādi secinājumi pēc redzētā?

— Kopš stāšanās jaunajā amatā pagājuši divi mēneši, un, atzīšos godīgi, visās iestādēs vēl neesmu bijusi. Šīs bijis diezgan saspringts laiks, taču ikdienā nepārtraukti notiek saskare ar dienas aprūpes centriem, Sociālās pārvaldes feldšerpunktiem, arī ar pansionātiem. Palicis apmeklēt vien aprūpes centrus Viļakā un Rūjājā.

Kādas novadā ir galvenās sociālās problēmas?

— Problēmas sociālajā jomā visiem vienas — joprojām ļoti lieliς darbaspēka trūkums. Daudzi ilgstoši slimoi, bet ir, protams, arī pozitīvi notikumi, kad darbinieces atrodas ilgstošā prombūtnē ģimenes pieauguma dēļ. Tas ir ļoti pozitīvi, jo dzimst bērni un ienāk jaunā paaudze. Taču darba apjomā tikai pieaug, līdz ar to arī darbaspēka roku trūkums ir mūžīgs. Tas kļuvis par vienu no galvenajām problēmām jau daudzus gadus. Taču mēs cēnāmies regulāri un apzināti iet uz izaugsmi, pārmaiņām, vērstām uz klientiem un darbiniekiem.

Kur ir tā lielākā vaina, kādēļ neizdodas piesaistīt jaunus darbiniekus?

— Tās ir daudzas lietas kopumā — atalgojums, darba specifika. Ir ļoti grūti paralēli dzīvot vēl cita cilvēka dzīvi — zināt visas viņa problēmas, likstas, pozitīvās un negatīvās pieredzes. Ne visi to spēj izturēt, jo bieži vien šie dzīvesstāsti un realitāte ir tik skarba, ka mūžam prātā neienāktu, ka cilvēki vēl tā var dzīvot. Bet dzīvo un savā dzīvē ir laimīgi, jo tas ir viņu stāsts. Reizēm šie dzīvesstāsti ir ļoti skarbi. Mēs paejam cilvēkam garām uz ielas un redzam, ka viņš mazliet trūcīgi vai ne tik stilīgi apgērbies, varbūt izskatās mazliet nevižīgs vai nelaimīgs.

Bet tas ir tikai tas, ko redzam no ārpuses. Kas tam cilvēkam prātā, domās, tas ir pavism cits stāsts. Lielu ietekmi uz visiem atstāja kovida laiks, kas apstādināja pasauli, un arī Krievijas-Ukrainas karš, kad esam rokasstiepiena attālumā no robežas. Tas joprojām rada satraukumu, kā arī apgrūtina darbu ar mūsu klientiem. Notiekošais sasaucas kopā, un pienāk brīdis, kad cilvēki vairs nespēj saskatīt pozitīvo sev apkārt.

Kā ir ar cilvēkiem, kuriem vajadzīga Jūsu iestādes palīdzība? Viņu skaits pieaug?

— Izņemot darbinieku skaitu, mums nesamazinās nekas. Klientu kļūst arvien vairāk, jo stipri pasliktinās cilvēku dzīves līmenis un tā kvalitāte — gan saistībā ar ienākumiem, mājokļiem, gan ikdienas situācijām. Cilvēki dzīvo arvien sliktāk. Patiesībā vienmēr dzīvojuši diezgan sliktā, vienkārši tagad trūkst jaunās un vidējās paaudzes darbaspēka slāņa, un sabiedrība ļoti noveco — vecie ļaudis, arī pirmspensijas vecuma cilvēki, paliek savās dzīvesvietās. Mēs kā pierobežas novads to tiešām izjūtam, jo viņi nepārcejas ne uz Pierigu, ne Rīgu vai citām lielākām pilsētām. Līdz ar to sociālās palīdzības un pakalpojumu saņēmēju skaits tikai pieaug. Un vēl mums ir jaunieši, kuriem nepieciešama palīdzība, jo saasinājušās problēmas gan ar uzvedību, gan zināmi akūti gadījumi ar atkarību izraisošām vielām. Valdība paaugstināja vecumu, no kura var iegādāties alkoholu un cigaretes, bet tas problēmu nerisina. Kādreiz par to visu pie mums daudz nedzirdējām, bet tagad viss notiek diezgan atklāti un jaunieši vairs neko neslēpj.

Ja runājam par ikdienu, pēc kā cilvēki pie sociālajiem darbiniekiem nāk — naudas vai risinājuma?

— Būs nauda, būs par ko atrisināt savas problēmas, jo bez naudas mūsdienās nevar izdarīt neko. Viss ir kompleksi — cilvēks atrāk, mūsu darbinieces aprūnājas, pastāsta, parāda, pakorīgē viņa problēmu, un nereti beigās izrādās, ka vajadzīga pavisam cita palīdzība. Tikai tā papīru birokrātija tik ļoti pārņemusi sociālo darbinieku ikdienu, ka bieži vien pietrūkst laika cilvēcīgai sarunai. Mums 24 stundu diennaktī ir par maz, lai tiešām no sirds pievērstos klientam un viņa vajadzībām.

Nosauciet steidzamāk risināmos jautājumus...

— ļoti kritiska situācija ir ar dzīvojamo fondu — sociālajām mājām, jo pagastos un nomāžākās vietās cilvēki dzīvo ļoti katastrofālos apstākļos. Jā, es saprotu, viņi nevēlas iet uz pansionātu un daudziem to pat nevaram piedāvāt, jo nepienākas. Pēc būtības tas arī nav vajadzīgs, jo paši spēj par sevi parūpēties, tikai nevar vairs savu īpašumu uzturēt — mājai nav jumta, viss tek iekšā un cilvēks nezina, kā tādos apstākļos pārziemot. Diemžēl bijuši vairāki gadījumi, kad nespējam pierunāt doties uz pansionātu. Lai kādas cilvēkam ir viņa mājas, viņš negrib no tām aiziet. Tas tāds apburtais loks. Bet tai pat laikā ir arī klienti, kuri ļaunprātīgi izmanto iespējas.

Pēdējā laikā sabiedrībā vērojama diezgan liela neapmierinātība par to, cik daudz naudas cilvēki saņem pabalstos. Kā to komentētu Jūs?

— Diemžēl valsts mērogā ar likuma normām noteikts slieksnis, no kādas summas cilvēks var saņemt valsts palīdzību, pabalstus un pakalpojumus. Daudziem nepatiks, ko teikšu, bet, protams, ir sabiedrības daļa, kas varētu strādāt un pelnīt iztiku. Tas skan skarbi, bet diemžēl tas ir fakts — jau izveidojušas pabalstu saņēmēju paaudzes. Par risinājumu šai problēmai būtu jādomā valstiskā mērogā, mainot un ierobežojot likuma normas. Loģiski, ja cilvēks var saņemt kaut kādu minimālo pabalstu, kādēļ strādāt un *iespringt* par to, ka no rīta jāiet uz darbu, jāceļas, jābūt atbildīgam. Saņem noteiktu summu, un var dzīvot, it īpaši, ja nav nekādu vēlmju par labāku nācotni. Uzņēmēji žēlojas, ka trūkst darbaspēka, bet neviens jau nevēlas strādāt. Vieglāk ir tā. Tas izklausās skarbi, bet tā ir dzīves realitāte. Protams, savādāk ir ar pirmspensijas vecuma cilvēkiem vai cilvēkiem ar funkcionēšanas traucējumiem — tas ir pavisam cits stāsts, par viņiem mēs nerunājam. Sanāksmēs valstiskā līmenī visi sociālo dienestu vadītāji vienmēr aktualizē šos jautājumus, bet tā ir globāla problēma, kas nav atrisināma uzreiz.

Ar kādiem izaicinājumiem jāsastopas darbā?

— Katrā diena, katrs jauns klients, kurš vēršas pēc palīdzības vai pakalpojuma, ir izaicinājums. Viss sākas no jauna — jāsaprot, kāpēc un kas tieši vajadzīgs. Reizēm izrādās, ka apkārtējiem tuvajiem, radu lokam vai ģimenei arī nepieciešama palīdzība. Bieži vien vajag tikai cilvēkus pamudināt un parādīt pareizo virzienu, uz kurieni iet. Vēl ir cilvēki, kuriem palīdzība tiešām vajadzīga, bet viņi nenāk. Varbūt tās ir bailes, neziņa, nesaprāšana, varbūt lepnums vai sliktā pieredze.

Foto - no personīgā arhīva

Neprot neko nedarīt. Līga Šustova atzīst, ka pat tad, kad rodas iespēja atpūsties, viņa nemāk neko nedarīt: “Man vajag kustēties, bet mūžīgais dzinējs ir braukšana ar automašīnu. Patīk bezmērķīgi vizināties — ja ne pašai pie stūres, tad sēdēt blakus. Izbraukti visi iespējamie novada ceļiņi un neceliņi, meža stūri, apskalītas skaistākās vietas. Braucu un vēroju, kā citi dzīvo, reizēm dzīli meža vidū redzu lauku viensētas un neviļus ienāk prātā doma, kā šie cilvēki ziemā tiek ārā no savām mājām. Tas atgriež pie realitātes.”

Plānojat kādas konkrētas pārmaiņas vai jaunājumus sociālo pakalpojumu jomā?

— Gribētos visaptverošāku, līdzvērtīgāku pakalpojumu pieejamību novadā. Mums ļoti daudz kā trūkst. Piemēram, vietu pansionātos, jo visi labi zinām, kā tās atbrīvojas — pārsvārītikai cilvēkam aizejot no šīs dzīves. Parasti pansionātos ievieto cienījama vecuma seniorus ar smagām saslimšanām un tādus, kuri vairs nespēj par sevi parūpēties.

Kādreiz uzskatīja, ka sociālais darbinieks ir glābejs, šobrīd viņš ir palīgs... Kā ists ir?

— Sociālais darbinieks ir universālais kareivis — to esam sapratuši jau sen. Viņam ir jāglābj, jāpalīdz, jāparāda, jāpabiksta, jāzina labāk, nekā bieži vien pats cilvēks zina, jāpamāca, kā apieties ar e-pastiem, kādus rēķinus nepieciešams iesniegt, kādā formātā utt. Jābūt arī psihologam — jāuzklausa katra dzīvesstāsts, jāiesaka, pie kāda speciālista griezties. Tiešām universālie kareivji. Sociālajam darbiniekam nav brīnumnūjiņas, lai atrisinātu visas problēmas — mēs tikai parādām pareizo virzienu. Mēs nevaram dzīvot cita cilvēka dzīvi, viņam pašam jāzina, jāgrib, jāsaprot, vai tiešām to vajag. Varam pamudināt, pastāstīt, bet vai cilvēks ies šo ceļu, tā ir viņa brīva izvēle.

Kas visvairāk aizkustina vai motivē šajā darbā?

— Kā jebkurā darbā, tie ir apkārt esošie cilvēki — gan klienti, gan kolēgi. Gandarijumu var atrast jebkurā situācijā, pat šķietami vissmagākajā. Esot šajā vadītājas vietā, gandarijums ir tad, ja rodam risinājumu un pamazam cenšamies saviem darbiniekiem veicināt labbūtību. Manā skatījumā, ja sociālais darbinieks būs apmierināts, tad viņa labā aura un apmierinātība izstarosies arī tālāk. Mans uzdevums, lai darbinieks uz darbu iet ar prieku, lai viņš justos kā viens no svarīgajiem zobraziņiem, kas sniedz šo pakalpojumu, lai darbinieks zina, ka viņa domas, risinājumi un idejas tiek īņemtas vērā.

Ir kāds gadījums vai cilvēks, kura stāsts īpaši paliņis atmiņā?

— Savulaik strādāju Valsts sociālās aprūpes centra “Latgale” filiālē “Lubāna”. Toreiz tur bija mana vecuma puvis ar smagiem garīga rakstura traucējumiem jau kopš bērnības, un viņš tik nenormāli priecājās par to, ka vienā no ēdienreizēm būs zupa. Katru dienu līdz pusdienām puvis neskaitāmas reizes nāca pie manis un jautāja: “Supa būs? Būs supa?” Stāstīju, ka jā, būs! Un viņam bija tāds prieks! Bet tā zupa bija katru dienu, un viņš katru dienu neviltoti priecājās par to. Un šis stāsts joprojām liek padomāt par to, ka savā smagajā ikdienas gaitā un vāveres ritenī, kad pasaule tik strauji griežas, mēs aizmirstam papriecāties par maziem sīkumiem. Varu teikt paldies Dievam, ka man visa pietiek, pateicos par katru lietu, kas man ir, jo nesēžu, rokas klēpī salikusi, bet savu dzīvi veidoju pati.

Tiekamies!

Jūnijā krāšņi peoniju ziedēšanas svētki LVM arborētumā Kalsnavā

Tuvojas LVM arborētuma kolekcijas peoniju ziedu karaliskā parāde mēneša garumā. Arī šogad ar vairāk nekā 400 peoniju dažādību ikvienu interesentu aicinās aplūkot krāšņo ziedēšanu un izbaudīt smaržu buketi Latvijas valsts mežu arboretumā, kurā sastopama arī viena no lielākajām skuju koku kolekcijām Latvijā ar

dabas dārgumiem no dažādām Latvijas un pasaules vietām.

Šogad arborētums atzīmē 50 gadu jubileju, tāpēc "Peoniju ziedu parāde" šogad būs īsti svētki, kas ne vien aicinās apbrīnot peoniju ziedēšanu, bet arī izbaudīt plašu kultūras prog-

rammu. Katru jūnija sestdienu un svētdieni arborētuma viesus ar koncertiem iepriecinās Latvijā populāri mūziķi: Mārcis Auziņš, Arnis Graps, Māris Sloka, Jānis Misīņš, Liga Priede, Anda Sproģe, Raimonds Bičs, Mārtiņš Kanters, Ilze Rijniece, Didzis Sosts, Sabīne Krilova, Madara Kalniņa, Eliza Petrenko.

"Peoniju ziedu parādes" kultūrprogramma tiks atklāta 7.jūnijā ar izcilā ģitārspēles meistara Mārča Auziņa koncertu un radošo darbnīcu "Ziedošie akmeni". Nedēļu vēlāk – 12.jūnijā – notiks seminārs par peoniju kopšanas *knifiem* neformālā gaisotnē. Plašāka informācija par semināru tiks publicēta LVM arborētuma sociālajos medijos un vietnē mammadaba.lv.

Savukārt 15.jūnijā notiks amatnieku, mājažotāju un stādu tirdziņš, kā arī būs arī iespēja radoši darboties un atklāt kaligrāfijas noslēpumus darbnīcā "Radošā vēstuļnīca ar kaligrāfiju". Peoniju krāšņo parādi noslēgsim 29.jūnijā ar brīnumainu Sabīnes Krilovas, Madaras Kalniņas un Elizas Petrenko koncertu un radošo darbnīcu "Papīra peonijas".

Individuāliem un grupu apmeklējumiem dārzs atvērts katru dienu: no pirmadienas līdz trešdienai no pulksten 10 līdz 17, bet no ceturtdienas līdz svētdienai – no pulksten 10 līdz 20.

Ieejas maksa visām kultūras norisēm ir LVM arborētuma ieejas bilēte. Iegādājoties bilēti kasē laikā no plkst. 12.00 līdz 14.00, ir paaugstināta maksa: pieaugušajiem 10 eiro, skolēniem, pensionāriem, studentiem – 5 eiro. Bilētes aicinām iegādāties elektroniski: https://ej.uz/lvm_arborētums-ieejas_bilēte

Padalies ar saviem košajiem Peoniju ziedu parādes mirkļiem sociālajos medijos, atzīmējot @LVMarboretums vai #LVMarboretums.

Reportāža

Traktoristes "Prieka tūrē" vislabāk stūrē

Aizvadītajā sestdienā pie Balvu Kultūras un atpūtas centra piestāja atraktīvas dāmas, lai Ziemeļlatgales Sporta centra tradicionālajās autoorientēšanās sacensibās "Prieka tūre" apliecinātu, ka ir visjaukākās, vissmaidīgākās un vislabākās. Pirms starta tiesnesis Jānis Melnis zināja teikt, ka dāmas gaida visdažādākie pārbaudījumi, piemēram, jāspēj atpazīt putnu olas, pat dzīvnieku ādas, ragi un galvaskausi, turklāt maršruta garums ir vismaz 190 kilometri.

"Burves". "Draudzība ir pats svarīgākais, tāpēc komandā startē dāmas no Rēzeknes un Balviem," uzsvēra Inga Kraine, Inta Pokule, Natālija Pauliņa, Karina Katkovska un Sāra Volkova. Lūgtas atklāt, kāpēc izvēlējušās šādu komandas nosaukumu, sportistes atgādināja, ka katrā sievietē mīt raganīja: "Mūsu mērķis ir iedegt sauli un pārējām dalībniecēm novēlēt gaišu ceļu." Pērn "Burves" izcīnīja 3.vietu. "Vai šogad burvestība palīdzēs uzvarēt? Vismaz vēl vairāk satuvināsimies," viņas atzina. Jāpiebilst, ka dāmas bija apbrūnojušās pat ar slotām, ja nu gadījumā salūzt auto.

"Strazdi – vienmēr kīrsi". Inese Ruka, Katrīna Kauliņa un Eva Kauliņa no Smiltenes novada atklāja, ka Balvos startē ne pirmo reizi: "Pretiniecēm, kuras mums vēl apmaldīties, atbildēsim ar jaukumu, jo pasaulē jauku cilvēku nekad nevar būt par daudz." "Patiņebā esmu latgaliete, tāpēc kolēģes šodien būs manā pakļautibā," jokojot piebildā Inese.

"Minjoni". Ligita Ozoliņa, Ilze Bokaldere un Ligita Bendzule no Balviem smēja, ka viņām jaunība spēlē asinis: "Mums ir sportisks darbs, tāpēc brīvdienās neguļam." Spriežot, ko novēlēt pretiniečēm, dāmas smaidot pavēstīja: "Lai apmaldās!"

"Skaistas & skrūvētas". "Mēs esam skaistas, kuras spēj paveikt varenus darbus," apliecināja balvenietes Skaidrīte Bankova, Ilona Trahnova, Ieva Liepiņa un Anita Kairiša. Viņas piebilda, ka vēlas izbaudīt jaunas un jaukas emocijas: "Pretiniecēm vēlam atgriezties. Tiesa, ar novēlošanos."

*Turpinājums 7.lpp.

Politiskā reklāma

Cienījamie Balvu novada iedzīvotāji!

Nacionālā apvienība ir vērtībās balstīta organizācija, kas apvieno pieredzi un jaunības degsmi, ideālismu un prasmi sadarboties. Latviju un mūsu novadu gribam redzēt latvisku, augošu, izglītotu un sakoptu. Gribam šeit vairāk dzirdēt bērnu smiekus, redzēt laimīgus cilvēkus, kas jūtas droši par savu nākotni, bet atceras un cienā kopīgo pagātni.

Prioritātes, ievēlot Balvu novada Nacionālās apvienības deputātu kandidātus, būs novada pašvaldībā pārskatīt šajā sasaukumā izveidoto iestāžu lietderību un piennesumu, kā arī pagastu apvienību teritoriju plānojumu, sakārtot skolu tīklu, sekmēt izglītības kvalitāti un adekvātu pedagoģu atalgojumu, pārskatīt pašvaldības darbinieku atalgojumu.

Tiksīmies, ikdienā strādājot un attīstot mūsu Balvu novadu!

Balsojiet par Drošāko izvēli – partijas Nacionālā apvienība "Visu Latvijai!" - "Tērvzemei un Brīvībai/LNNK" kandidātiem Balvu novadā – **sarakstu nr. 3!**

Turpmākajiem četriem gadiem mūsu komanda izvirzījusi šādus uzdevumus:

- ⇒ Palielināt vienreizējo pabalstu jaundzimušajiem no 300 uz 700 eiro.
- ⇒ Apmaksāt 50% no ceļa izdevumiem novada jauniešiem, kuri mācās videjās profesionālās izglītības iestādēs Latgalē.

- ⇒ Paplašināt pabalstu piešķiršanu senioru un cilvēku ar invaliditāti aprūpei.
- ⇒ Trūcīgo un maznodrošināto pabalstu saņēmējus, kuri ir bezdarbnieki, iesaistīt sabiedriskajos darbos sadarbībā ar sociālo dienestu.

- ⇒ SIA "Balvu Namsaimnieks" izveides rezultātā, izmantojot pašvaldības līdzfinansējumu, veicināt iespējas energoefektivitātes pasākumiem un remontdarbiem daudzdzīvokļu mājām, ūdens un kanalizācijas pievadu izbūvi privāto māju īpašniekiem.

- ⇒ Atbalstīt uzņēmējdarbību, pēc iespējas ātrāk izsniegt atļaujas un izziņas, veicināt uzņēmējdarbības attīstību, kā rezultātā būs jaunas darbavietas.

- ⇒ Palielināt projekta "Tava biznesa ideja Balvu novadā" granta summu no 50000 uz 70000 eiro un mainīt noteikumus, lai grantu varētu saņemt ne tikai jaunie, bet arī pieredzējušie uzņēmēji.

- ⇒ Atjaunot Uzņēmēju Konsultatīvo padomi, turpināt tūrisma nozares projektu virzību.

- ⇒ Atjaunot Balvu muižas kompleksu un teritoriju, nodrošināt drošas peldvietas iedzīvotājiem visā novada teritorijā.

- ⇒ Balvu un Viļakas pilsētās un pagastu centros ierīkot dzeramā ūdens brīvkrānus.

- ⇒ Regulāri apseket pašvaldības autoceļus, uzturēt to kvalitāti – tā ir viena no galvenajām iedzīvotāju un uzņēmēju prasībām.

- ⇒ Sadarbībā ar Valsts autoceļu uzturētāju panākt remontdarbu veikšanu posmos Kubuli-Balvi-Viļaka, Eglava-Cērpene un veloceliņa Balvi-Kubuli izbūvi.

- ⇒ Izbūvēt Ezera ielas beigu posma gājēju celiņu Balvu pilsētā – aktuāls un neizpildīts uzdevums.

- ⇒ Turpināt atbalstīt meliorācijas tīklu sakārtošanu novada teritorijā.

- ⇒ Nodrošināt pieejamu veselības aprūpi. Saglabāt Balvos slimnīcu, veicināt arodārsta pakalpojuma pieejamību.

- ⇒ Sadarbībā ar godāt Balvu novada politiski represēto biedrības dalībnieku. Rūpēties par nacionālajiem pieminekļiem.

- ⇒ Veicināt sadarbību ar vietējām kopienām aktuālu jautājumu risināšanai.

- ⇒ Palielināt pašvaldības līdzfinansējumu no 10% uz 20% sabiedrisko un reliģisko organizāciju īstenotiem projektiem.

- ⇒ Paplašināt iespējas īstenot sabiedrības līdzdalības budžeta projektus novadu teritorijās. Tas dos iespēju īstenot Balvu novada iedzīvotāju vēlmes – izveidot bērnu rotaļu laukumus, atpūtas vietas, gājēju celiņus utt.

Reklāmu apmaksā Nacionālā apvienība "Visu Latvijai!" - "Tērvzemei un Brīvībai/LNNK"

Reportāža

"Traktoristes".
Santa Kofmane un Santa Viksniņa no Smilenes novada Drustiem pretiniecēm vēlēja foršu dienu. "Kāpēc komandai šāds nosaukums? Esam meitenes no laukiem. Auto ir ģimenes relikvija, kaut gan patiesi nezinu, kurš ir izlaiduma gads," smaidot atzina S.Kofmane. Jāsecina, ka vārdamāsām šī bija pirmā pieredze dalībā šādā pasākumā. Kāds rezultāts? Izcīnīta pirmā vieta!

"Mūžīgais roks".
"Esam jaudīgas, spēcīgas un mūžīgas," apgalvoja pieredzējušās mūspuses dāmas Mārīte Zujāne, Sigita Glāzniece un Evita Baraņnika. Kolēģēm viņas vēlēja izbaudīt labo laiku un brīvību. Vaicātas, kā vērtē autoorientēšanās sacensību organizatorisko pusī, braucējas viennozīmīgi atzina, ka pozitīvi: "Svarīgi, ka nav jābrauc uz ātrumu... Tas ir ļoti prātīgi."

"Trakās trīnes".
Alūksnietes Inga Sizova, Ludmila Šerste, Maija Otsa un Ilze Šķendere brīdināja, ka ir trakas: "Pa Latviju braucam kopš 2018.gada. Jo trakāk, jo labāk. Kādas mums ir viltības? Buramvārdus neatklāsim." Tāpat dāmas pavēstīja, ka rīta pusē čakli vingrojušas, tāpēc daži krūšturi pie mašīnas aizķērušies... Nopietni runājot, "Trakajām trīnēm" šogad šīs bija piektais brauciens. Pirms nedēļas viņas startēja sacensībās Madona-Gulbene, kur piedalījās 62 komandas. "Palikām pa vidu," viņas atklāja.

"Riekstiņu vāveres" un "Vāveres riekstiņos". Apvienotās zemnieku saimniecību "Riekstiņi" un "Amatnieki" komandas pārstāvēs sociālo tīklu lietotājus pārsteidza pat ar vāveru lambadu. Pirms starta Ilze Supe, Daiga Keiša, Inese Ločmele, Melānija Husāre, Sintija Končus, Linda Končus un Sintija Ločmele pastāstīja, ka tik ļoti vēlējušās piedalīties sacensībās, ka nācīes braukt ar diviem auto: "Vienā mašīnā nesalidām... Pretiniecēm novēlam azartisku, skaistu, jauku un prieku pilnu dienu. Paldies, ka saimnieki atjāva braukt ar tik šikām mašīnām. Mēs esam pašas labākās!"

E.Gabranova teksts un foto

Futbols

Balvenieši svin graujošu uzvaru

Turpinās Latvijas Futbola federācijas organizētās "Dali Dali 3.līgas" čempionāts, kur Austrumu zonā startē arī "Balvu" komanda.

Mūspuses futbolisti šīs sezonas pirmo maču šajā turnīrā aizvadīja Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas dienā – 4.maijā, kad savu līdzjutēju priekšā ar draudzīgu neizšķirtu cīņās pret "Augšdaugavas NSS-2" komandu – 3:3. "Balvu" komandas labā vienus vārtus guva Artjoms Šaicāns, bet divus – Rinolds Baikovs. Otra spēļi balvenieši aizvadīja izbraukumā, kad atkal tika fiksēts neizšķirts rezultāts – 2:2 ar "Rēzeknes NSS/FK "Saules puikas"" futbolistiem. "Balvu" komandas labā divus vārtus ar precīziem soda sitieniem guva Rinolds Baikovs. Savukārt aizvadītajā svētdienā mūspuses futbolisti savās mājās izcīnīja graujošu uzvaru ar rezultātu 16:0 (!), bez ierunām liekot kapitulēt "Sēlijas SS/Jēkabpils" futbolistiem. Šajā spēlē to "Balvu" komandas futbolistu saraksts, kuri raidīja bumbu pretinieku sargātajos vārtos, ir garš. Proti, jau mača septītajā minūtē spēles protokolos atzīmējās Artjoms Šaicāns, bet 18.minūtē pēc precīzas Endija Lindenberga piespēles rezultātu 2:0 panāca Toms Cinglers. 23.minūtē pretinieka vārtos bumbu raidīja Ģirts Vaskis, 34.minūtē – Toms Cinglers, bet 36.minūtē – Rinolds Baikovs, līdz ar to rezultāts jau bija 5:0. Turpinājumā balvenieši guva vēl vienpadsmit vārtus, kad pretinieka vārtu tikliņā bumbas trieca Toms Cinglers (45.minūtē), Dairis Laicāns (47.minūtē), Artjoms Šaicāns (47.minūtē), Rinolds Baikovs (53., 75. un 84.minūtē), Nikita Kokorevičs (53. un 88.minūtē), Ģirts Vaskis (58. un 81.minūtē) un Kārlis Vanags (76.minūtē).

Šobrīd "Balvu" futbolisti turnīra tabulā atrodas 3.vietā – trīs spēlēs izcīnīti pieci punkti (divi neizšķirti un viena uzvara). Balveniešiem pozitīva arī gūto/zaudēto vārtu bilance – mūspuses futbolisti 21 reizi situši bumbu pretinieka sargātajos vārtos, bet kapitulējuši – piecas reizes. Savukārt lidervienība ar trīs mačos izcīnītiem septiņiem punktiem ir FK "Kalupe", 2.vietā ar tikpat punktiem un spēlēm atrodas "Rēzeknes NSS/FK "Saules puikas""", 4.vietā – FK "Krāslava/Daugavpils-2" (divas spēles, četri punkti), 5.vietā – "Preiļu BJSS" (divas spēles, četri punkti), 6.vietā – "Gulbenes BJSS" (trīs spēles, četri punkti), 7.vietā – "Augšdaugavas NSS-2" (divas spēles, viens punkts), 8.vietā – FC "Madona/BJSS" (trīs spēles, viens punkts),

Turnīra tabula

1	FK KALUPE	3	2	1	0	14	3	+11	7	III
2	RĒZEKNES NSS / FK SAULES PUIKAS	3	2	1	0	11	6	+7	7	III
3	BALVI	3	1	2	0	21	5	+16	5	II
4	FK KRĀSLAVA / DAUGAVPILS-2	2	1	1	0	5	0	+5	4	II
5	PREIĻU BJSS	2	1	1	0	5	3	+2	4	II
6	GULBENES BJSS	3	1	1	1	5	9	-4	4	III
7	AUGŠDAUGAVAS NSS - 2	2	0	1	1	4	5	-1	1	II
8	FC MADONA / BJSS	3	0	1	2	2	12	-10	1	III
9	SĒLIJAS SS / JĒKABPILS	3	0	1	2	2	24	-22	1	III
10	MADONA FK / VARAKLĀNI	2	0	0	2	3	7	-4	0	II

9.vietā – "Sēlijas SS/Jēkabpils" (trīs spēles, viens punkts), 10.vietā – "Madona FK/Varaklāni" (divās spēlēs neviens izcīnīta punkta).

Nākamo spēli "Balvu" komandas futbolisti aizvadīs jau šo sestdien, kad izbraukumā spēkosies ar FK "Kalupe".

Šobrīd "Dali Dali 3.līgas" Austrumu zonas pārliecinoši rezultatīvākais spēlētājs ir "Balvu" komandas futbolists Rinalds Baikovs, kurš līdzšinējos trīs mačos guvis astoņus vārtus. Labāko pieciniekā ir arī balvenieši Artjoms Šaicāns, Ģirts Vaskis un Toms Cinglers, kuri pretinieku sargātajos vārtos raidījuši pa trīs bumbām.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis, foto – no personīgā arhīva

Valsts robežsardzē

Startē trīscīņas un kinologu sacensībās

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Sacensībās. Valsts robežsardzē strādājošo iemaņas ir daudzveidīgas – arī darbā ar dienesta suņiem un fiziskajās aktivitātēs.

No 20. līdz 23.maijam Valsts robežsardzes koledžā notika XXV Valsts robežsardzes kinologu sacensības.

Valsts robežsardzes Rekrutēšanas un robežsardzes vēstures izpētes nodajās sabiedrisko attiecību speciāliste LAURA PURINA stāsta, ka sacensībās, piedaloties gan komandu sastāvā, gan individuāli, kinologi ar dienesta suņiem sacentās cilvēku smaržas, narkotisko vielu, sprāgstvielu un ieroču meklēšanas disciplīnās, kā arī demonstrēja dienesta suņu prasmes paklausībā. Kopumā sacensībās piedalījās 49 kinologi ar dienesta suņiem no Valsts robežsardzes teritoriālajām pārvaldēm un Valsts iepriekšējām dienesta Muitas pārvaldes, kā arī Igaunijas, Lietuvas un Moldovas tiesībsargājošajām iestādēm.

Cilvēku smaržas meklēšanas un paklausības disciplīnā komandu vērtējumā 1.vietu izcīnīja Ludzas pārvalde (596 punkti), 2.vietu – Lietuvas Republikas Valsts robežsardzes dienesta komanda (548 punkti), bet bronzas vērto 3.vietu ieguva Viļakas pārvaldes 1.komanda (429 punkti). Mūspuses

robežsargi panākumus guva arī individuālajā vērtējumā. Protī, cilvēku smaržas meklēšanas disciplīnā labākos rezultātus uzrādīja Nikita Bujs ar dienesta suni "Taira Robežas Sargs" (1.vieta, Ludzas pārvalde), godalgoto 2.vietu izcīnīja EDGARS PRĀNCĀNS ar dienesta suni "Gans Robežas Sargs" no Viļakas pārvaldes, bet 3.vietā ierindojās Diana Džavachidi ar dienesta suni "Heli Marshall Dogs" no Lietuvas Republikas Valsts robežsardzes dienesta. E.Prāncāns ar dienesta suni "Gans Robežas Sargs" ieguva arī uzvarētāju titulu individuālajā vērtējumā paklausības disciplīnā, aiz sevis 2.vietā atstājot Jekaterinu Stepaņuku ar dienesta suni "Ares" (Rīgas pārvalde), bet 3.vietu ieguva Darius Lipitonas ar dienesta suni "Delta Bestiaras" (Lietuvas Republikas Valsts robežsardzes dienests).

Jāpiebilst, ka kinologu sacensības tiek rīkotas katru gadu, lai paaugstinātu kinologu profesionālās meistarības limeni, attīstītu un popularizētu kinoloģijas jomu starptautiskā mērogā, kā arī veicinātu praktiskās pieredzes apmaiņu starp robežsardzības un tiesībsargājošo iestāžu kinologiem.

Savukārt 23.maijā Valsts robežsardzes koledžas Profesionālās un taktiskās apmācības centrā notika Valsts robežsardzes 2025.gada čempionāta dienesta trīscīņas sacensības, kurās piedalījās komandas no robežsardzes teritoriālajām pārvaldēm un Valsts robežsardzes koledžas, kas sacentās gan komandās, gan arī individuāli. Sacensībās bija trīs disciplīnas – peldēšana, ātršaušana ar dienesta pistoli un vieglatlētikas kross. Peldēšanas disciplīnā robežsargi sacentās simts metru brīvā stila distancē, ātršaušanas disciplīnā šāva no 25 metru attāluma, bet vieglatlētikas krosā skrēja 3000 metru distanci (virieši-veterāni jeb 41 gadu un vecāki dalībnieki un sievietes – 1000 metru distanci). Rezultātā komandu vērtējumā 1.vietu izcīnīja Daugavpils pārvalde, 2.vietu – Aviācijas un speciālo operāciju pārvalde, bet 3.vietu – Ludzas pārvalde. Bez panākumiem neizpalika arī Viļakas pārvalde, JĀNIM CIRCENIM triumfējot individuālajā vērtējumā viriešu grupā. Tikmēr 2.vietu ieguva Mārtiņš Pētersons no Ludzas pārvaldes, bet Tomaš Žukovs no Aviācijas un speciālo operāciju pārvaldes ierindojās 3.vietā.

Statistika mūspusē

Skaitļi, cipari, traģēdijas...

Apkopots Valsts policijā reģistrēto ceļu satiksmes negadījumu un cietušo skaits.

Pērn visā Latvijā notika 17 555 avārijas, no kurām 3381 ceļu satiksmes negadījums bija ar cietušajiem. Diemžēl 112 cilvēku dzīvības izdzīsa uz ceļiem, 306 guva smagus ievainojumus, bet 3661 tādus miesas bojājumus, kas klasificēti kā 'ievainoti'.

Balvu novads

Un kā ar avāriju statistiku mūspusē? Tā liecina, ka pagājušajā gadā Balvu novadā reģistrēti 120 ceļu satiksmes negadījumi, no kuriem aptuveni ceturtā daļa (36) bija ar cietušajiem. Septiņi cilvēki avārijās guva smagus ievainojumus, bet 36 tika ievainoti. Diemžēl neiztika arī bez traģiskiem notikumiem, jo vienā avārijā gāja bojā divi cilvēki. Tā notika 7.septembrī ap pulksten 19.10 Balvu novada Lazdulejas pagastā, kad automašīnas "Opel Zafira" vadītājs netika galā ar transportlīdzekļa vadību, kas apgāzās. Turklatā avārijā ne

tikai gāja bojā divi cilvēki, bet vēl divi cieta, no kuriem vienu automašīnas pasažieri pēc notikušā nogādāja medicīnās iestādē.

Pagasti

Tāpat kā par iepriekšējiem gadiem, arī 2024.gada statistikas informācija pieejama par avārijām katrā Latvijas pagastā un pilsētā. Tā pērn vistraģiskākie notikumi bija jau minētajā Lazdulejas pagastā, kur divi cilvēki gāja bojā. Kopumā šajā pagastā bija divas avārijas.

Kaitliski visvairāk ceļu satiksmes negadījumu, kā ierasts, notika Kubulu pagastā – 11. No tiem četras avārijas bija ar cietušajiem, četri cilvēki tika ievainoti, bet trīs guva smagus ievainojumus. Nedaudz mazāk avāriju bija Baltinavas pagastā – 8, kurās trīs cilvēki cieta, divi guva ievainojumus, bet viens ceļu satiksmes dalībnieks – smagus ievainojumus. Savukārt Rugāju pagasts ar septiņiem reģistrētiem ceļu satiksmes negadījumiem mūspusē ieņem avāriju *topa* trešo vietu. Protī, tur divas avārijas bija ar cietušajiem, divi cilvēki guva

Pērn Balvu novada Lazdulejas pagastā avārijā gāja bojā divi cilvēki. Savukārt no šī gada sākuma līdz 1.jūnijam visā Latvijā ceļu satiksmes negadījumos dzīvības izdzīsušas 44 cilvēkiem.

ievainojumus, bet viens – smagus ievainojumus. Tikmēr no avārijām gandrīz izdevās izvairīties Šķilbēnu, Vectilžas un Briežuciema pagastiem, katrā no tiem notiekot tikai pa vienam ceļu satiksmes negadījumam (bez cietušajiem un ievainotajiem).

Pilsētas

Protams, citādāka situācija ir pilsētās – Balvos un Viļakā. Tā pērn Balvu pilsētā Valsts policijā kopumā reģistrēti 56 ceļu satiksmes negadījumi un 14 avārijas ar cietušajiem, bet 16 cilvēki negadījumos guva ievainojumus (bet ne smagus). Savukārt Viļakā tika reģistrēts pat mazāk avāriju, nekā dažos Balvu novada pagastos. Protī, tur pagājušajā gadā notika septiņi ceļu satiksmes negadījumi, viena avārija ar cietušo, bet viens cilvēks negadījumā guva ievainojumus (arī ne smagus).

Informē CSDD

Iekļauj navigācijas sistēmas izmantošanu

VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija" B kategorijas jeb vieglo automobiļu vadītāju braukšanas eksāmenos no 1.jūnija ieviesusi apmēram piecu minūšu uzdevumu, kurā autovadītājam jābrauc pēc navigācijas norādēm.

Tas darīts ar mērķi, lai pārliecinātos, vai, ievērojot ceļu satiksmes drošību, topošais autovadītājs spēj sadalīt uzmanību un droši vadīt transportlīdzekli, pārlieku nepievēršoties navigācijas ekrānam, izvēlēties nepieciešamo braukšanas joslu, krustojumu vai ceļa atzaru, kā arī savlaikus pielāgoties izmaiņām satiksmē, piemēram, slēgtam ceļam, pagaidu apzīmējumiem un tamlīdzīgām situācijām. Jāuzsver, ka jaunā kārtība nemaina pašreizējo eksāmenu pieņemšanas kārtību. Navigācijas ierīču izmantošana topošo autovadītāju eksāmena posmā iekļauta arī daudzās citās Eiropas Savienības valstīs, piemēram, Vācijā, Zviedrijā un Niderlandē.

Informē ugunsdzēsēji

Deg saimniecības ēka

26.maijā neilgi pēc pulksten 11 saņemts izsaukums uz Balvu novada Lazdukalna pagastu, kur dega saimniecības ēka 100 m² platībā. Pulksten 14.30 degšana likvidēta.

Divu auto sadursme

29.maijā saņemts izsaukums uz Balvu novada Rugāju pagastu, kur notika vieglās automašīnas un kravas autobusa sadursme. Notikuma vietā tika atvienotas automašīnu akumulatoru klemmes un sakārtota ceļa braucamā daļa. Savukārt cilvēki no transportlīdzekļiem izķļuva saviem spēkiem pirms ugunsdzēsēju glābēju ierašanās.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Strādāt gudrāk

Latgalē gudri saimniekot atmaksājas: piecas aktuālas tendences lauksaimniecībā

Mūsdieni lauksaimniecību raksturojot, trāpīgs būs dabas pamatlīkums “pielāgojies vai mirsti” – zemniekiem vairāk nekā jebkad agrāk nākas saimniekot ar galvu nevis ar muskuļiem un tehniku. Klimata apstākļi, mainīgs pieprasījums un cenas, resursu un darbas pēka trūkums, regulējumi un paaudžu maiņa – tas viss mudina strādāt gudrāk, ražīgāk un pārdomāti izmantot katru eiro.

Arī Latgales lauksaimnieki uz savas ādas izjutuši aizvadito gadu izaicinājumus. Pārfrāzējot, var teikt, ka grūti laiki audzē stiprus latgaliešus, bet stipri latgalieši radis labus laikus. Kopā ar ALTUM – atbalstošu sadarbības partneri lauksaimniekiem – mūsu reģiona zemnieki meklē dažādus risinājumus, lai turpinātu saimnieket un, ieviešot tehnoloģiskus jauninājumus, kāpinātu savus apjomus. ALTUM kreditportfelī lauksaimnieku īpatsvars ir 61%, bet latgalieši no kopējā lauksaimnieku finansējuma īpatsvara veido aptuveni 17%. Nodrošinot finanšu resursu pieejamību un palīdzot zemniekiem pārvarēt arī sarežģītus apstākļus, ir novērotas vairākas tendences lauksaimniecībā Latvijā, – pastāstišu, kā tās atspoguļojas Latgales reģionā, kur darbojas ALTUM reģionālais centrs.

Augam arvien lielāki

Lauku saimniecības kļūst arvien lielākas, un šī tendence turpināsies – tas ir neizbēgams attīstības process, kas notiek ne tikai Latvijā, bet arī citviet pasaulei. Lielāks mērogs ļauj saimnieket efektīvi un rentabli. Šo tendenci apliecinā arī statistika – Latvijā pēdējo gadu laikā saimniecības kļuvušas lielākas, palielinoties apsaimniekotās zemes platībai vienā lauku saimniecībā. 2023.gadā vienā saimniecībā vidēji apsaimniekoja 34,3 ha lauksaimniecības zemes, kas ir par 5,8 ha jeb 20,4% vairāk nekā 2020.gadā. Laukkopība ir dominējošais lauku saimniecību specializācijas veids Latvijā, kā otrs nozīmīgākais specializācijas virziens ir piena lopkopība. Mūsu reģions specializācijas ziņā ir līdzīgs – te audzē graudus un citas lauku kultūras, saimnieku lopkopīja.

Lai arī kopumā saimniecības kļūst lielākas, top arī jaunas saimniecības, kas sāk ar nelielu apjomu un pakāpeniski aug, aktīvi izmantojot arī ALTUM dotās iespējas. Viena no tādām ir ALTUM pārvaldīta Latvijas Zemes (ZF) fonda īstenošā zemju pārdošana. Piemēram, šajā pavasarī fonds izliek pārdošanā 34 īpašumus. Tās ir nelielas platības par izdevigu cenu, ko saimniecības var atļauties no pašu līdzekļiem. Tie bieži ir nelieli īpašumi, kas ir interesanti tieši jaunajiem lauksaimniekiem. Cita iespēja – mūsu zemes iegādes programmas aizdevums, kas jaunajiem bieži ir vienīgā iespēja tiks pie lauksaimniecības zemes.

Investē tehnoloģijās un automatizācijā

Lauksaimniecība Latvijā ir viena no ekonomiski veiksmīgākajām nozarēm – divdesmit gadu laikā četrkāršojušies produkcijas izlaides apjomī. Tikpat svarīgi – saimniecības digitalizējās, ievieš modernas tehnoloģijas un risinājumus. Mainoties paaudzēm, jaunie saimnieki bieži saimnieko

gudrāk, piemēram, veic zemes sastāva analīzes, pirms pavasarī uzsāktā mēslošana, tādējādi gan ietaupot naudu mēslojumam, gan nenoplicinot zemi.

Līdztekus tradicionālajām nozarēm mūsu lauksaimnieki pievērsas arī jaunām jomām, domā par procesa pilnu ciklu, izmantojot nozares sniegtās iespējas pilnībā – seko t.s. zaļajam kuras un specializējās viedajās jomās (piemēram, izmanto biomasu enerģijas ražošanā utt.), rada augstākas pievienotas vērtības produktus un attīsta citus ar lauksaimniecību saistītus pakalpojumus. Arī Latgalē zemnieki iet līdzi laikam un iespēju robežās realizē modernizācijas projektus, iegādājās jaunāku tehniku. Tā izlēma rīkoties arī Augšdaugavas novada Sventes pagasta saimniecībā “Stārkī”, kur pienu dod 180 govis. Saimniecībā uzstāda trīs slaukšanas robotus, kuru iegādi finansēja ALTUM. “Stārkū” ganāmpulks ir augstražīgs – sasniedz 10 tonnu piena izslaukumu, bet, izmantojot robotus, to varēs palielināt par vismaz pustonu. Jāpiebilst, ka ar ALTUM atbalstu var pirkst arī lietotu tehniku – šo iespēju labprāt izmanto zemnieki, kas vēlas saimnieket mūsdienīgi, vienlaikus vērtējot ieguldījumus un to atdevi.

ALTUM programmas – būtiskas attīstībai

Lai attīstītos, ir nepieciešami līdzekļi, un bieži vien ar pašu finansēm izaugsmes plāniem nepietiek, bet, saskaroties ar dažādiem nozarei raksturīgiem izaicinājumiem, finanšu jautājums kļūst aktuāls. Klimata izmaiņas atstāj būtisku ietekmi uz lauksaimniecības biznesu – kādreiz *sliktie* gadi bija ik pēc 3-5 gadiem, tagad dabas kataklizmas dažas apakšnozares var skart pat katu gadu. Tas nozīmē, ka zemniekiem nav laika atkopties no iepriekšējās krizes, kad nāk nākamā, un dažiem sanāk ieslīgt parādos. Tāpēc labs palīgs ir ALTUM – lauksaimnieki jau ilgus gadus novērtē ALTUM finanšu atbalstu un programmas. Latgalē kreditportfelis lauksaimnieku atbalstam kopumā ir 35 milj. eiro.

Jūtam lielu interesu par lauksaimnieku atbalsta programmām, un tā aug ik gadu. Latvijas reģionos piešķirti ap 70% ALTUM aizdevumu. Trīs aktivākās nozares, kas izmanto ALTUM finansējumu, ir lauksaimniecība, apstrādes rūpniecība, mežīzstrāde. Pieprasītākās programmas: Mazie aizdevumi lauku teritorijās (aptuveni trešā daļa no izsniegta atbalsta), Starta aizdevumi (aptuveni trešā daļa), MVU izaugsmes aizdevumi. Redzam, kādas ir galvenās vajadzības, uzsākot biznesu vai straujos attīstības posmos: nepieciešams atbalsts biznesa plāna un naudas plūsmas sagatavošanā, lauksaimnieki aktualizē jautājumus par atbalsta finansējuma pieejamību, grantiem, kapitāla atlaidēm. Būtisks ir arī atbalsts saražotās produkcijas realizācijai – to akūti izjūt jaunas, nelielas saimniecības. Redzam, ka latgaliešiem, līdzīgi kā citu reģionu zemniekiem, aizvadīte pāris gadi bijuši grūti – tos ietekmējuši mainīgie laikapstākļi, resursu cenu sadārdzinājums pēc pandēmijas un kara Ukrainā atbalss. Tas ietekmē arī ALTUM programmu pieprasījumu. Ja saimniecībai ir slikti finanšu rādītāji, nākas kopā meklēt risinājumu tikšanai *atpakaļ uz kājām zara*, piemēram, izmantot Zemes fonda iespējas.

V.PUČKA, ALTUM Latgales reģiona vadītāja

Aktīvi zemes darījumos

Saimniecībām augot, aktuāls ir apsaimniekojamās zemes jautājums. Zemes iegāde un noma ir veidi, kā palielināt apsaimniekojamās platības un iegūt vairāk lauksaimniecības produkcijas. ALTUM Zemes iegādes programmas ietvaros piešķirti jau 120 milj. eiro. Novērojam tendenci, ka kopš pagājušā gada vasaras sāk atjaunoties lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādes kreditēšanas apjomī. Arī ALTUM apsaimniekotajā Latvijas Zemes fondā (ZF) fiksēts daudz zemes darījumu. Jau deviņus gadus veicot darījumus ar lauksaimniecības zemi ar mērķi to saglabāt un izmantot lauksaimniecīskā aprītē, ZF portfelis sasniedzis 145 milj. eiro, un tajā ir 1750 īpašumu. Pēc apjoma ap 30% no portfeļa veido zemes reversā noma – lauksaimnieks pārdomā zemi fondam, saņemot finansējumu likviditātes nodrošināšanai un turpina to lietot uz nomas noteikumiem, bet pēc pieciem gadiem var zemi atpirkst.

Finanšu pratība – vitāli svarīga

Speciālisti atzīst, ka Latvijas lauksaimniecības nozares potenciāls vēl ne tuvu nav pilnībā izmantots. Tāpēc nozarei, strādājot izaicinājumiem pilnā vidē, būs skrupulozi jāseko līdzīgi biznesa procesam, atsakoties no nerentabliem risinājumiem vai transformējoties. Neliels piemērs: redzam, ka daļa lauksaimnieku rēķina zemes gabalu rentabilitati – tos, kuri atrodas tālu no bāzes vietas, kas veido papildu izdevumus transporta nobraukumā – pārdomā un, ja ir iespējams, pērk tuvāk esošos zemes gabalus.

Šobrīd liels vairums zemnieku savu naudas plūsmu plāno viena gada ietvaros, lai gan, ķemot vērā mainīgos klimatiskos un ģeopolitiskos apstākļus, zemniekiem ir jāmācās finances plānot vismaz trīs gadus uz priekšu, prognozēs vairāk iekļaujot dažādus riskus. Finanšu pratība un prasme pielāgoties un mainīties kļuvusi vitāli svarīga. Gudra, pārdomāta un uz nākotni vērsta saimniekošana, kas balstās uz tehnoloģijām, finanšu pratību un pielāgošanos mainīgajiem apstākļiem, ir lauksaimnieku izaugsmes atslēga.

Informē LAD

Noslēgusies pieteikšanās platību maksājumiem pamattermiņā

Līdz 22.maijam pieteikšanās pamattermiņā ir iesniegti 47 513 platību maksājumu iesniegumi. Šobrīd atbalstam ir pieteikta 1,73 milj. ha liela platība.

Kopējais 2025. gada platību maksājumu iesniegumu skaits un pieteiktā platība būs zināma pēc 16.jūnija. Platību maksājumiem ar kavējuma samazinājumu vienu procentu par katru darba dienu var pieteikties vēl līdz 16.jūnijam, aizpildot ģeotelpisko iesniegumu LAD Elektroniskajā pieteikšanās sistēmā (EPS).

Līdz 22.maijam visvairāk platību maksājumu iesniegumi ir saņemti no Dienvidlatgales reģionālās lauksaimniecības pārvaldes teritorijas zemniekiem – te iesniegti 8941 pieteikumi. Otra aktivākā reģionālā pārvalde ir bijusi Ziemeļvidzemes reģionālās lauksaimniecības pārvalde, kur saņemti 6647 iesniegumi.

Svarīgi! Ja ģeotelpiskajā iesniegumā nepieciešams veikt

laborjumus vai precizējumus, arī to var izdarīt līdz 16.jūnijam.

Īpaša uzmanība jāpievērš:

✓ vai lauksaimnieks ir pieteicies visiem atbalsta veidiem un ģeotelpiskajā iesniegumā EPS ir ielikta atzīme pie tiem;

✓ vai laukos, kuros bija ziemas segums, tas ir norādīts arī ģeotelpiskajā iesniegumā;

✓ vai lauksaimnieki, kuri audzē starpkultūras, ir pieteikušies uz 2. ekoshēmu.

Lūdzu īemt vērā! Izpēmuma kārtā atbalstu par EKO3 var pieteikt bez kavējuma sankcijām arī pēc 22.maija – līdz pieteikšanās termiņa beigām, 16.jūnijam.

Ir papildināts kultūraugu saraksts ekoshēmām

Ekoshēmas atbalsts par ekoloģiski nozīmīgu platību (2.ekoshēma) ir piemērojams arī šādiem kultūraugiem: 215 – sinepe, tostarp baltā sinepe; 216 – sinepe ar tauriņziežu pasēju;

421 – zirni ar stiebrzāļu vai tauriņziežu pasēju; 411 – pupas ar stiebrzāļu vai tauriņziežu pasēju; 444 – soja ar stiebrzāļu vai tauriņziežu pasēju. Aktuāli par markēto dīzeldegvielu lauksaimniekiem

sinepe, tostarp baltā sinepe; 216 – sinepe ar tauriņziežu pasēju;

421 – zirni ar stiebrzāļu vai tauriņziežu pasēju; 411 – pupas ar stiebrzāļu vai tauriņziežu pasēju; 444 – soja ar stiebrzāļu vai tauriņziežu pasēju. Aktuāli par markēto dīzeldegvielu lauksaimniekiem

Līdz šī gada 10.jūnijam ir pagarināts markētās dīzeldegvielas lauksaimniekiem iesniegšanas termiņš. **Izmaiņas paredz:**

1. Degvielas apjoma palielinājumu:

✓ auglīkopībā: no 130 līdz 180 l/ha;

✓ dārzeņkopībā: no 130 līdz 290 l/ha;

✓ konvencionālām zālāju platībām: no 130 līdz 180 l/ha;

✓ bioloģiskajām zālāju platībām: no 130 līdz 145 l/ha;

✓ bioloģiskajām zālāju platībām ar konvencionālo prasību izpildi: no 130 līdz 180 l/ha.

2. Minimālā ienākumu sliekšņa paaugstināšanu:

✓ konvencionālām saimniecībām no 350 uz 450 EUR/ha;

✓ bioloģiskajām saimniecībām no 210 uz 270 EUR/ha.

Informē VSAA

Par pensionāra dalītā neapliekamā minimuma piemērošanu slimības pabalstam

No šī gada 1.maija strādājošajiem pensiju saņēmējiem, kuriem pensionāra neapliekamo minimumu piemēro dalīti – 500 eiro darba algai, 500 eiro pensijai, jo algas nodokļu grāmatiņa iesniegta darba devējam – algai piemēroto neapliekamā minimuma daļu Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA) piemēro arī slimības pabalstam.

To paredz grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli".

Pensionāra dalīto neapliekamo minimumu VSAA piemēros slimības pabalstiem, kurus piešķirs un izmaksās par darbnespējas periodiem, kas sākas vai turpinās no šī gada 1.maija. Tas nozīmē, ka VSAA, aprēķinot slimības pabalstu strādājošam pensionāram, ja viņš ir izvēlējies pensionāra neapliekamo minimumu dalīt, 500 eiro neapliekamo minimumu piemēros arī slimības pabalstam. Vienas kalendāra dienas pensionāra neapliekamā minimuma apmēru aprēķina, pensionāra neapliekamā minimuma mēneša summu dalot ar mēneša kalendāra dienu skaitu.

2025.gadā neizmantoto pensionāra neapliekamā minimuma daļu slimības pabalstiem, kas izmaksāti par darba nespējas periodiem no 2025. gada 1.janvāra līdz 30. aprīlim, pensionārs ir tiesīgs atgūt, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju Valsts ieņēmumu dienestā (VID). Tas nozīmē, ja strādājošs pensionārs, kurš izvēlējies pensionāra neapliekamo minimumu izmantot dalīti, būs saņēmis slimības pabalstu par darbnespējas periodu no 2025.gada 1.janvāra līdz 30.aprīlim un iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) aprēķinā nebūs piemērots pensionāra neapliekamais minimums, to varēs atgūt 2026.gadā, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju VID. Savukārt par darbnespējas periodu, sākot ar 1.maiju, VSAA piemēros pensionāra dalīto neapliekamo minimumu. Ja strādājoša pensionāra algas nodokļa grāmatiņa iesniegta VSAA un pensijai piemēro neapliekamo minimumu 1000 eiro, tad neapliekamo minimumu slimības pabalstam VSAA nepiemēro.

Personām, kurām piešķirta izdienas pensija, neapliekamo minimumu un IIN atvieglojumus nepiemēro.

Ja algas nodokļa grāmatiņa ir iesniegta darba devējam, VSAA strādājoša pensijas saņēmēja slimības pabalstam piemēro uz darba devēju attiecīmā pensionāra neapliekamā minimuma daļu 500 eiro, kā arī IIN atvieglojumus, ja uz tādiem ir tiesības.

Piemērs. Strādājošs pensionārs, kas izvēlējies dalīto neapliekamo minimumu, pieprasīs slimības pabalstu par darbnespējas lapas B periodu no 2025. gada 11. aprīļa līdz 2025. gada 23. maijam (pirmā saslimšanas diena 2025. gada 2. aprīlis). VSAA nosaka dienas vidējo apdrošināšanas iemaksu algu 36,4513 eiro, piešķirtā pabalsta apmērs 1253,92 eiro. Par periodu no 11. līdz 30.aprīlim VSAA slimības pabalstam 500 eiro neapliekamo minimumu nepiemēro, bet to piemēro periodam no 1.maija. IIN par visu darbnespējas periodu ir 225,15 eiro un izmaksājamā pabalsta summa 1028,77 eiro (1253,92 eiro – 225,15 eiro).

Neizmantoto neapliekamā minimuma daļu slimības pabalstam par darba nespējas periodu no 2025.gada 11.aprīļa līdz 30.aprīlim, pensionārs varēs atgūt, iesniedzot deklarāciju VID, sākot no 2026.gada 1.marta.

Pērk

Nopirkst lauksaimniecības zemi, mežu ar zemi vai lauku viensētu. Tālr. +371 26157008.

Z.s "Strautini" mājlopus.
Samaksas tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

IEPĒRK MAJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparsstrade.lv

Dažādi

Pļauj un trimmerē zāli. Tālr. 29165808.

Licencēts grāmatvedības ārpakalpojums Balvos – droši, ērti, izdevigi. No 70 EUR/mēn. Tālr. 26525673.

Sieviešu vieglo apģērbu ŠŪŠANA, REMONTS u.c. Partizānu 21 (2. stāvā), Ludmila, Biruta.

Izbraukuma metināšana, 24/7. Tālr. +371 25586513.

Pārdod

Skaldīta malka. Cena 37 EUR/berkubā. Piegādes apjoms līdz 7 berkubiem. Ir sausā. Ir maisos. Tālr. 25543700.

Pārdod piekabi Zubronok, 270 eiro. Tālr. 29422905.

Vissirsniņgākie pateicības vārdi Solvetai Loginai, Mārītei Lazarenko, Inesei Jermacānei, Genovefai Jermacānei, Marutai Arulei un Ilgai Zelčai par maija dziedājumu Vissvētākās Jaunavas Marijas godam pie krucifiska Sudarbes kapsētā. Sudarbieši

Ikvienamei ir iespēja īsti un konkrēti pateikt paldies kādam labvēlim, sponsoram, atbalstītājam, palīgam. Dārgi tas nemaksās – tikai 5 eiro par 28 vārdiem. Jo šie ir "Pateicības vārdi".

**REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI**
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

Līdzjūtības

Smeldz mana cilvēka sirds, bet no zilzaļās zemes līdzi nāk mierinājums: es esmu tikpat mūžīgs, cik mūžīgs šīs gājums –

Raugies uz zvaigznī! Kādā vajās brīdi tur stāšu. Caur tālumu melno Tev pamirkšķināšu – (I.Auziņš)

Patiesi mierinājumā vārī atbalstam Albinai Niceckai, meitai Anitai ar ģimeni, pavadot VĪRU, TĒVU, VECTĒTIŅU mūžības ceļā.

Kliju ģimene

Tas visskumjākais bridis, kad mila sirds

Uz mūžu mūžiem pārtrūkst un stājas, Tad zvaigznes pie debesīm asarās mirkst

Un tuksas kā klajums kļūst mājas. (A.Vējāns)

Lai gaišs un svētīts mūžības ceļā JĀNIM NICECKIM.

Izsaku visdzīļāko līdzjūtību sievai Albinai, dēlam Jānim un meitas Anitas ģimenitei. Draudzene Natālija

Kas smagāks var būt, Pa dzives taku ejot,

Kā atdot zemei vismīlāko cilvēku, Kas sirdīj tuvs un dārgs.

Visdzīļākā līdzjūtība sievai Albinai, meitai Anitai, dēlam Jānim, pārējiem tuviniekiem, pavadot JĀNI NICECKI pēdējā gaitā. Eleonorai, Aivaru, Ivaru Ikaunieki

Daudz darba stundu kopā nostaigājām,

Gan prieku mēs, gan bēdas pratām kopā vīt,

Bet šodien mums no tevis jāatvadās...

Skaistajā ziedoņa laikā mūžības ceļā devusies LONIJA BABRE.

Mūsu līdzjūtības vārdi dēlam Modrim ar ģimeni un pārējiem tuviniekiem.

Aina, Kristine, Irēna, Nellijs, Valentīna

Cilvēka mūžs izskan kā dziesma, Noriet kā saule vakarā.

Paliek tik kapsētā svečīties liesma, Paliek tik sāpe asarā.

Izsakām līdzjūtību sievai Valentīnai un viņas ģimenei, viru PĀVELU NAGLI mūžībā pavadot.

Lienīte, koris "Pilādzis"

Kā zars pie zara vainagā, kas sienas,

Tā mūža vainagu mums savit māk Gan dzives nebaltās, gan baltās dienas,

Kas, tevi atminot, šķiet, runāt sāk...

Mūsu patiesa līdzjūtība tuviniekiem, JĀNI KEIŠU mūžībā pavadot.

Ezera ielas 28.mājās

3. ieejas kaimiņi

Vēl gribējās pabūt šai vasarā, Saulē, ziedos un cilvēkos labos, Bet rīts ausa skumjās un asarās, Spēka pietrūka jaunai dienai.

Klusa un patiesa līdzjūtība sāpu brīdi

Jānai Keišai un tuviniekiem,

pavadot viru JĀNI kapu kalnīnā.

2.īeejas kaimiņi: Iveta, Sarma,

Zinaida, Irēna, Valentīna, Ingrīda,

Lāsma, Ranta, Anita, Vija

Ezera ielā 28

Es reizēm atrākšu uz brīdi isu, Lai redzētu, kā mani koki zied.

(Ā.Eksne)

Izsakām dzīļu līdzjūtību JĀNA KEIŠA ģimenei, vīru, tēvu, vectēvu mūžības ceļā pavadot.

Lazdiņu un Strazdiņu ģimenes

Ilgu mūžu nodzīvoju, Daudz darbiņu padarju; Lai nu viegli Zemes māte Pārklaī savu paladziņu. (Latv.t.dz.)

Izsakām visdzīļāko līdzjūtību māsai Inārai, meitām Ligitai un Inesei, mazbērniem un mazmazbērniem,

ANTONINU KEISELI aizsaulē aizvadot.

Kaimiņi: Dulbīns, Lāpāni, Upītis,

Pāvels un Lucija

Mātes rokas miļās, labās, Pirmās mums un pēdējās.

Prieka pilnas glāstiem celās,

Skumji atvadoties slīgst. (A.Strautiņš)

Šajā cerīnu smaržas pielietā laikā esam kopā ar Ligitas un Ineses ģimenēm, pavadot MĀMULITI kapu kalnīnā.

Daina, Paulis

Es vēlos... Lai nepielērktu tevis Es negribu izdegt,

Svešā tumsā no sveces...

Katra par sevi

Ļauj man pieturēties...

Pie tavas rokas siltās,

Pie tavām acīm miļām...

Pie tavas dzīves kārt. (I.Segliņa)

Kad ziedoņa laikā Debesu valstībā devusies miļā MĀMINA, nespēdami atvieglot zaudējuma sāpes, sakām klausus mierinājuma vārdus Inesei un Ligitai, visiem tuviniekiem

šajā skumjājā brīdi.

Gunta, Ilvija, Sarmīte

Es aizeju un tomēr paliek tu – Debesis, zemē, zvaigznēs, vējā, Saulē un savējo sīrīs.

Skumju un atvadu brīdi mūsu klusa un patiesa līdzjūtība Inesei un Ligitai, MĀMINU kapu kalnīnā pavadot.

Ilona, Anita

Nokavēji?

**Abonē tagad un saņem
vaduguni pēc divām darba dienām!**

e-pasts: vaduguns@apollo.lv

mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums-

SIA "Balvu Vaduguns",

R.KACĒNS

Iespēsts SIA

"Poligrāfijas grupa Mūkusala", Rīgā, Mūkusalas 15A Tirāža – 2001

Piepilda senlolotu ideju

Loginu dzimta tiekas pirmajā salidojumā

Skaistajā un smaržīgajā ābeļu un ceriņu ziedēšanas laikā, 17.maijā, Briežuciema Tautas namā notika pirmsais Loginu dzimtas salidojums, kas pulcēja 81 dalībnieku no dažādām vietām Latvijā un ārpus tās. Ierodoties tik koplā skaitā, salidojuma dalībnieki vēlreiz apliecināja mūžsenu patiesību, ka sava zeme, tauta un dzimta ir lietas, kas bijušas un būs svarīgas visos laikos. Tās ir vērtības.

Balveniete Emerita Brenčeva stāsta, ka dzimtas aizsācēji ir viņas vecvectētiņš Adams Logins (1864 – 1942) un vecvecmāmiņa Jadviga Logina (1868 – 1943), kuriem bija četri bērni, līdz ar to tika izveidoti dzimtas koka četri zari. Salidojuma idejas autore bija Emeritas brālēna Edmonda Kaša dzivesbiedre – aktīvā un darbīgā Valentīna Kaša. “Ideja organizēt dzimtas saietu pirmoreiz izskanēja gandrīz pirms gada, un sākās ļoti laicīga gatavošanās. Jau daudzu gadu garumā Valentīna ar Edmondu apmeklēja dzimtas koka cilvēkus, kuri bija cienījamos gados, noklausījās viņu atmiņu stāstus un pierakstīja tos. Valentīna uzņēmās salidojuma virsvadītājas amatā, izveidoja salidojuma scenāriju un noteica atbildīgos par dzimtas koka zariem. Zita Mežale bija atbildīga par Augusta un Zuzannas Loginu zaru, Valērija Kikuste un viņas meita Ingrīda Pitkeviča – par Domenika un Annas Loginu zaru, Irina Petrova un Laura Circene – par Meikula un Agatas Loginu zaru, savukārt man tika uzticēts Ievas un Jāzepa Kašu dzimtas zars,” atklāj Emerita.

Katram zaram izveidoja savu grupu

Lai gatavošanās dzimtas salidojumam notiktu raitāk un saskaņotāk, katrs atbildīgais izveidoja sava zara “WhatsApp” grupu, kurā pievienoja visus attiecīgā zara pieaugušos cilvēkus. Atbildīgie apzināja sava zara visus cilvēkus un savāca datus par viņiem, noskaidrojot vārdu, uzvārdu, dzimšanas un miršanas datus, kā arī aptaujāja par vēlamo salidojuma datumu maijā. Katra grupa iegūtos datus apkopoja un nodēva Valentīnai, kura veidoja dzimtas koku papīra formātā – katru zaru uz savas loksnes (1m x 0,60 m). Galarezultātā noskaidrojās, ka Loginu dzimtas kokā pavisam ir 278 personas, no kurām jau mūžībā 49. Jaunākais dzimtas loceklis šajā pasaulē ieradies tikai pirms mēneša.

Jau februārī Valentīna organizatoru komandai sarīkoja pirmo lielo sanāksmi, kurā visi kopā apsprieda ar salidojumu saistītos jautājumus. Tieši šajā sanāksmē, apkopojot aptaujas rezultātus, tika noteikts salidojuma datums – 2025.gada 17.maijs, kā arī laikus rezervēts Briežuciema Tautas nams un sarunāta dzīvās mūzikas grupa – dāmu muzikālā apvienība “AMMA” no Briežuciema. Tad atlīka vien gatavoties lielajam notikumam radu lokā.

Savējos godināja arī kapsētā

Nemanot pienāc arī 17.maijs – starp daudzām lietainām un aukstām dienām šajā dienā laika apstākļi patiesām lutināja. Emerita stāsta, ka pasākums sākās Baltinavas pagasta Merkuzīnes kapos ar piemiņas brīdi pie dzimtas aizsācēju Ādama un Jadwigas Loginu atdusas vietas. Atnākušie kapsētā nolika svecītes un ziedus, pakavējās atmiņās par laikiem, kad kapu svētkos sapulcējās dzimtas aizsācēju sešas mazmeitas, māsas un māsicas. “Tās bija jaukas tikšanās reizi gadā, par kurām man palikušas skaistas, bet smeldzīgas atmiņas, jo visas māsicas jau aizgājušas mūžībā. Šīs tikšanās es nosauktu par māsīcu mini salidojumiem, un man bija prieks tajās piedalīties kopā ar savu māmiņu,” teic balveniete.

Kad aizgājušajiem tika atdots gods, koplā radu salidojuma dalībnieki devās uz pasākuma norises vietu – Briežuciema Tautas namu, kur notika dalībnieku reģistrācija. Atklājot šo skaisto pasākumu, saieta galvenā organizatore Valentīna Kaša klātesošajiem pastāstīja, kā radās interese par dzimtas koka pētīšanu, kā meklēja informāciju arhīvos, kā tikās ar dzimtas cilvēkiem un pierakstīja viņu atmiņu stāstus. Tas viss bija darbs daudzu gadu garumā, līdz vienā brīdi radās doma, ka vajadzētu visiem satikties un iepazīties ar tiem radiem, ar kuriem vēl nav pazīstami. Īpašs prieks Valentīnai ir par jauno paaudzi, kurai viņai veltīja aicinājuma vārdus: “Priecājieties, ka jums ir vectētiņi un vecmāmiņas, atrodiet laiku, apsēdieties blakus un palūdziet, lai viņi pastāsta par to laika posmu, par kuru jūs neko nezināt, un pierakstiet viņu stāstījumu.” Valentīna atzinās, – ja viņas mamma un tētis būtu šai saulē, atrastos simts un viens jautājums, ko uzdot, bet diemžēl vairs nav kam... Viņa aicināja nākt priekšā katra zara dalībnieku

Foto - no personīgā arhīva

Foto vēsturei. Savā pirmajā Loginu dzimtas salidojumā tās dalībniekinofotografējās pie ziedošās ābeles.

Foto - no personīgā arhīva

Atklāj pasākumu. Salidojumu atklāja Valentīna Kaša – dzimtas salidojuma virsvadītāja, idejas autore, dzimtas koka pētniece un veidotāja.

un pastāstīt par sevi. Starplaikos ar muzikālo sniegumu visus priečēja jaukais mūziķis Zintis Krakops no Tilžas.

Dzīve pavadīta sūrā, grūtā darbā

Pasākuma saviesīgajā daļā katrs dalījās atmiņās par savu zaru, par cilvēkiem, kuri jau mūžībā, tērzēja un iepazinās ar attālākajiem radoņiem, dejoja burvīgo četru dāmu grupas “AMMA” mūzikas pavadijumā, piedalījās atrakcijās, kā arī mielojās ar gardumiem no līdzpāņemtajiem grozījumiem. Blakus telpā visiem bija iespēja apskatīt divas Emeritas Brenčevas izstādes: pildspalvu kolekciju un dekupāžas pudeļu izstādi. Protams, neizpalika arī kopējā fotografēšanās pie ziedošās ābeles.

Par vēsturiskajiem notikumiem, kas skāruši Loginu dzimtu, tai skaitā, Eleonoras un Kārļa Kozlovsku ģimenes izsūtīšanu uz Sibīriju, stāstīja Valentīna. Viņa šo tēmu plaši izpētījusi gan arhīvu materiālos, gan tiekoties ar cilvēkiem klātienē. Kā izrādās, tā laika smagajam pastāvošajam režīmam tika pakļautas trīs dzimtas, no kurām visvairāk padomju režīmā cieta Augusta un Zuzannas zaram piederīgie.

Savukārt Emerita klātesošajiem pastāstīja savas vecmāmiņas Ievas Kašas (1891 – 1986) dzīvesstāstu, ko pierakstīja pēc viņas stāstījuma 1985.gadā. Vecmāmiņas un vectētiņa mūžs bija ļoti smags, pavadīts sūrā un grūtā darbā. Mūžībā pavadīti trīs mazi bērni, bet prieks bija par pieciem dzīvajiem, tālāk jau par pieciem mazbērniem un astoņiem mazmazbērniem. “Kad vecmāmiņas vīrs Jāzeps 1914.gadā uz četriem gadiem aizgāja karā, mājās palika tikai sievietes. Manai vecmāmiņai Ievai nācās darīt visus smagos darbus – art, ecēt, sēt un plaut. Par ārkārtīgi smago darbu liecina stāsts, kā mans vectēvs Jāzeps 1922.gadā būvēja māju, ko mums, mazbērniem, izdevies saglabāt līdz šodienai. Apgaita, kurā mežsargs bija iezīmējis griežamos 60 kokus, atrādās apmēram 20 km attālumā no mājām. Kokus nogrieza vienā ziemā ar parasto rokas zāģi kopā ar paligu. Dienā uz mājām varēja atvest vienu balķi, jo zirgs vairāk nespēja pavilk. Vectēvam vienam bija grūti iecelt ragavās resnos, smagos balķus, un viņš, atbraucis mājās, teica, – kaut būtu kāds mazais bērns, kurš paspiestu mīeta galu no ragavām uz leju, tad būtu vieglāk iecelt balķi ragavās. Vectēvs Jāzeps nakti divas reizes cēlās augšā, lai pabarotu un padzīrditu

Foto - no personīgā arhīva

Daļa no komandas. Lai pasākums būtu labi organizēts un izdots, pie tā organizēšanas jau laikus kērās iepriekš izveidota komanda. Zita Mežale (no kreisās) un Emerita Brenčeva bija daļa no tās.

zirdziņu, lai viņam būtu spēks atvest smagos balķus. Kad sasnīga bieza sniega kārta un zirdziņam sniegs bija līdz vēderam, zirdziņš pagāja un ik pēc diviem metriem apstājās. Vectētiņš bija uztraucies, kā pieveikt 20 km garo ceļu, un mājās ieradās tikai pusnaktī ar vienu resno un smago balķi. Tad viņš saprata, ka viens pats nepaspēs savest, jo var iestāties pavasarī un vairs nebūs ziemas ceļa, bet uz vasaru balķus nevarēja atstāt, jo tos varēja nozagt. Tad viņš lūdza palīgā savas sievas Ievas brāļus Domeniku un Augustu, kuri veda balķus katrs ar savu zirgu,” ar vecmāmiņas pierakstīto atmiņu stāstu padalījās Emerita.

Izveido arī dzimtas koka elektronisko versiju

Viņa ir gandarīta un atzīst, ka Loginu dzimtas senči bijuši specīgi cilvēki ar lielām ģimenēm, ļoti saimnieciski un strādīgi. “Priecē, ka gadu gaitā dzimtas koka zari aug un plešas plašumā. Līdz mūsdienām dzimta sakuplojusi līdz sešām paaudzēm un aug kā milzu ozols. Dzimtas saieta mērķis bija sapulcināt tuvus un attālākus radus un prezentē Valentīnas Kašas izveidoto dzimtas koku, kurā apzinātas 278 personas. Uz salidojumu bija ieradies 81 dalībnieks no dažādām Latvijas vietām, bet Sandra Jacke (dzim.Kozlovska) speciāli uz pasākumu atbraukusi no Vācijas. Visi atbraucēji bija sirsniņi, atvērti, draudzīgi un gatavi satikties. Tā pozitīvā gaisotne, kas valdīja visu pasākuma laiku, nav aprakstāma. Un tās emocijas un gandarījums par paveikto atsver jebkurus pūliņus. Mūsu dzimtas vēstures saglabāšanai tiks izveidota dzimtas koka elektroniskā versija. Lai nākotnē viens otram nepazustu, lai nekad neaimiņstu to, kas mēs esam un no kā esam cēlušies!” teic Emerita.

Lappusi sagatavoja S.Karavočika